

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2021/22:34

Fredagen den 1 april

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor

Finansminister Mikael Damberg

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 15 mars 2022

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 5 april 2022

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag hälsar er alla hjärtligt välkomna till dagens sammanträde i EU-nämnden.

Vi nåddes i går av det tråkiga beskedet att allas vår Sven Melander hade avlidit. Jag tänker på sketchen om att barn vill ha fred på jorden. Det har väl aldrig varit mer aktuellt.

Vi hälsar finansminister Mikael Damberg med statssekreterare och medarbetare välkomna till dagens EU-nämndssammanträde. Vi inleder med en återrapport och går sedan vidare till information och samråd.

Anf. 2 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Tack, ordförande, och god morgon! På mötet den 15 mars var det två stora frågor, dels förslaget om att införa en global minimiskatt för multinationella företag inom EU, dels förslaget om att inrätta en gränsjusteringsmekanism för koldioxid, den så kallade CBAM.

När det gäller en global minimiskatt för multinationella företag lyckades vi inte enas om en allmän inriktning. På mötet uttryckte några medlemsstater att de fortfarande hade problem med förslaget. Estland, Malta, Polen och Sverige kunde inte stödja förslaget. Vi återkommer strax till den frågan.

När det gäller CBAM kunde en överenskommelse nås om en allmän riktlinje i fråga om ordförandeskapets kompromissförslag. Alla medlemsstater utom Polen ställde sig bakom förslaget. Som en del av överenskommelsen konstaterade rådet att det finns relaterade frågor där arbete fortsätter att pågå och att trepartsförhandlingar inte kommer att inledas förrän tillräckliga framsteg gjorts. Det handlar om utfasningstakten för den fria tilldelningen inom EU:s system för handel med utsläppsrätter och hur läckage på exportmarknaderna ska motverkas.

Jag välkomnade att EU höjer sina klimatambitioner. Jag betonade vikten av att minska koldioxidläckage som en del i detta arbete. Jag lyfte också upp att det är viktigt att även tredjeländer vidtar liknande åtgärder

och välkomnade därmed Tysklands initiativ för internationellt samarbete i detta syfte.

Kommissionen redogjorde också för den finanspolitiska inriktningen för 2023 och läget vad gäller översynen av EU:s ekonomiska styrning. I samband med detta fick vi även information om det tillfälliga ramverket för statsstöd med anledning av krisen i Ukraina, som nu har antagits av kommissionen. Ett antal medlemsstater välkomnade den föreslagna finanspolitiska inriktningen samtidigt som det framfördes att det var viktigt att vara öppen för eventuella anpassningar med anledning av krisen i Ukraina.

Vi fick även kort information om slutsatserna från det informella toppmötet i Versailles, som ägde rum den 10–11 mars.

Avslutningsvis behandlades två budgetfrågor. Till att börja med antog rådet en rekommendation till Europaparlamentet om att kommissionen bör beviljas ansvarsfrihet för genomförandet av EU:s budget för 2020. Här betonade jag att det var beklagligt att Revisionsrätten hade lämnat ett negativt yttrande och att Sverige därför skulle lägga ned sin röst i omröstningen. Därtill godkändes rådsslutsatserna om riktlinjer för EU:s årsbudget för 2023.

Avslutningsvis vill jag informera om att det inte planeras något eurogruppsmöte i inkluderande format i anslutning till mötet den 5 april.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för och noterar informationen.

Vi går in på dagordningspunkt 3, Direktiv om införande av en global, lägsta skattenivå för multinationella koncerner i unionen. Det gäller en allmän riktlinje. Och det är ett beslutsärende.

Anf. 4 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Under denna dagordningspunkt väntas rådet anta en allmän riktlinje om kommissionens direktivförslag om en global minimiskatt för multinationella företag inom EU. Syftet med kommissionens förslag är att implementera OECD:s modellregler inom EU, de så kallade GloBE-reglerna.

I rådsförhandlingarna har Sverige varit positivt till en global minimibeskattnings och att implementeringen i EU sker genom ett direktiv. Sverige har verkat för att ett sådant system balanserar komplexitet och effektivitet samt att det är förutsägbart, proportionerligt och träffsäkert utifrån syftet. Sverige har i förhandlingarna verkat för att direktivet ska vara i linje med OECD:s modellregler. Sverige har också bland annat drivit på för att vissa kommunala bolag inte ska omfattas av reglerna, för justeringar i reglerna i syfte att värna svenska investmentbolag, för villkoren för införandet av den valfria nationella top up-skatten och för rimliga sanktionsregler. Sverige har också verkat för att man när det gäller tiden för genomförandet av direktivet ska ta hänsyn till nationella lagstiftningsprocesser. Vi har fått gehör för dessa synpunkter.

Inom OECD utförs nu ett tekniskt arbete som tar sikte på att underlätta ett koordinerat genomförande av modellreglerna i de länder som väljer att införa dem. Dessa genomförandebestämmelser, det så kallade Implementation Framework, kommer bland annat att innehålla administrativa förfaranderegler, såsom deklarationsskyldighet, och ett

multilateralt granskningsförfarande. Även så kallade safe harbour-regler för att underlätta för företag och skatteförvaltningar ingår i det arbetet.

I ordförandeskapets kompromissförslag framgår det under flera av punkterna i inledningen till direktivet att medlemsstaterna vid tolkningen av direktivet ska beakta genomförandebestämmelserna. Det finns således en stark koppling mellan OECD:s arbete och genomförandet i EU, inklusive när det gäller införandet av safe harbours. Kopplingen innebär att samtliga aspekter av Implementation Framework beaktas vid genomförandet av direktivet. Därmed finns det inte skäl att avvakta med genomförandet av direktivet tills arbetet med Implementation Framework är klart.

Av detta följer regeringens bedömning att ordförandeskapets kompromissförslag är i linje med OECD:s modellregler.

Vi har också fått gehör när det gäller att senarelägga implementeringsdatumet. Vi har ju tidigare fört fram att det inte är möjligt för oss att införa reglerna till den 1 januari 2023. Genomförandedatumet är nu ändrat till den 31 december 2023, vilket vi är nöjda med.

Regeringen bedömer inte att det finns några tekniska frågor kvar att driva i EU. Jag vill också betona att företag i de länder som väljer att inte införa GloBE-reglerna ändå kommer att kunna beskattas av länder som infört sådana regler. Det kommer att ske genom att andra länder tillämpar reglerna i pelare 2, där bland annat UTPR-regeln finns, som en reservregel att använda i just de situationer när ett land inte inför reglerna i pelare 2. På det sättet skapas en jämn spelplan mellan länderna. Skattemedel kommer heller inte att fördelas till länder som står utanför pelaren. Om EU och Sverige väntar för länge med att implementera pelare 2 finns det alltså en risk för negativa konsekvenser för svenska företag utifrån hur pelare 2 är uppbyggd.

Jag vill också lyfta fram att i ett förslag till rådsuttalande uppmanas alla IF-medlemmar att leva upp till sina åtaganden, som gjordes i IF-överenskommelsen den 8 oktober 2021.

Mot denna bakgrund anser regeringen att Sverige ska stödja att rådet ska anta en allmän riktlinje om ordförandeskapets kompromissförslag samt rådets uttalande.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Det är så roligt med alla dessa förkortningar i EU. Det är väldigt trevligt.

Anf. 6 HELENA BOUVENG (M):

Herr ordförande! Resan har varit lång. Vi har hållit på med detta en ganska lång tid, och förra EU-nämndssammanträdet blev något kaosartat, kan man väl säga. Jag kan bara konstatera att med dagens ståndpunkt och med det finansministern har talat om är jag väldigt nöjd. Jag är nöjd med hur ståndpunkten ser ut och att det är rätt tid.

Men jag tror att vi måste lära oss en liten läxa. Vi är måhända inte det största landet inom Europasamarbetet, och vi är inte bäst på allt. Men vad vi är väldigt bra på är forskning, utveckling och företagande. Det är väl någonting som vi ska stå upp för även om vi inte är störst i EU-kommissionen, och det tycker jag att vi har gjort med den här ståndpunkten.

Jag tror också att vi ska känna det självförtroendet när vi går in i förhandlingarna, även om de är tuffa och även om det är stora länder som ligger på. Här har vi någonting att komma med, någonting att bidra med, i den europeiska gemenskapen. Vi är inte störst, men jag tror kanske att vi är bäst. Att vi är det vackraste landet behöver vi kanske inte lägga till i handlingarna.

Sedan vill jag understryka, som jag faktiskt har gjort i både utskottet och nämnden, att jag tror att det i dessa frågor är viktigt att vi har ett bra samarbete och att finansministern kan känna att han har en stor majoritet bakom sig när han går in i förhandlingarna och att vi jobbar väl tillsammans. Därför vill jag också i dag säga, det som ordföranden påpekade, hur det blev vid förra EU-nämndssammanträdet när det kom en helt ny ståndpunkt på bordet. Det är helt enkelt inte hållbart, och det är inte bra heller om vi ska fortsätta ha ett bra samarbete.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Jo, vi är det vackraste landet, definitivt!

Anf. 8 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Ja, det finns en bred enighet om den frågan i alla fall.

Jag vill också tacka för ett bra samarbete under stora delar av den här processen. Det blev lite brådiskande förra gången. Vi blev ganska hårt uppvaktade av Frankrike. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Det var på den nivån.

Nu blev det inte så att vi stod ensamma, men det var därför vi på slutet bedömde att det kanske behövdes en förhandlingsposition där vi skulle kunna behöva röra på oss om alla andra länder var med då. Nu blev det inte så. Och vi hanterade den frågan seriöst, tycker jag. Det fanns alltså ingen baktanke med detta. Det skedde också utifrån att vi i Sverige ska hantera vårt kommande ordförandeskap och vår relation med Frankrike på ett bra sätt.

Vi tycker att vi i sak har fått väldigt bra gehör för våra synpunkter, som det också finns ett brett stöd för i Sveriges riksdag. Det är bra. När Sverige har goda argument kan vi påverka dessa processer. Jag tror att det är helt rätt.

Vi tar till oss av hur processer kan gå till i sådana här snabba skeden, så att alla känner sig delaktiga och så vidare. Men ibland i EU-sammanhang går det snabbt, och då måste vi vara beredda att tala med varandra och se om vi kan hitta lösningar. Men nu har vi kommit fram till en ståndpunkt.

Jag tror att pressen på Polen kommer att växa, för Polen har ännu inte riktigt rört sig, vad vi förstår. Men det sker just nu ett stort arbete mot Polen från det franska ordförandeskapet. Vi får se var det landar.

Anf. 9 HELENA BOUVENG (M):

Jag förstår att det kan gå fort. Vad jag också lite grann ville säga var att Sverige kanske kan ha ett självförtroende och ta risken att man blir ensam kvar. Polen ligger väl kvar av helt andra anledningar än vad Sverige skulle göra, om vi ska vara helt ärliga. Men det är inte säkert att detta antas ändå. Är det bara Polen som står kvar?

Anf. 10 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Jag tror att det beror mycket på vilka signaler Polen skickar, för de andra länderna är mer flexibla. De har fått stöd på olika sätt för en del av deras positioner, så de känner sig mer nöjda nu. Men jag tror att de väntar in lite grann vilka signaler som kommer från Polen. Vi får se. Det är inte avgjort, men nu tycker vi att de svenska positionerna i alla fall är väl tillgodosedda i detta kompromissförslag. Då är vi redo att gå vidare.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går in på dagordningspunkt 5, Ekonomiska och finansiella aspekter av krisen i Ukraina. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 12 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Under denna dagordningspunkt ska vi diskutera ekonomiska och finansiella aspekter av krisen i Ukraina. Ordförandeskapet har inte angett någon särskild inriktning för diskussionen. Det är därför svårt att säga var tonvikten kommer att ligga. Vi fick reda på i dag, tror jag, eller i går att Ukrainas finansminister kommer att delta via videolänk i början av diskussionen.

Utöver diskussionen om det ekonomiska läget mer generellt är det möjligt att några medlemsstater lyfter frågor relaterade till sanktioner mot Ryssland och Belarus. Det är även möjligt att åtgärder för att bemöta de höga energipriserna i EU:s medlemsstater lyfts upp på mötet. När det gäller införandet av sanktioner mot Ryssland och Belarus är det som bekant utrikesministrarna som fattar beslut. Diskussionen bland oss finansministrar har i stället fokuserat på att säkra ett effektivt genomförande av de finansiella sanktioner som beslutats, inte minst genom att identifiera eventuella kryphål eller områden för vidare åtgärder.

Tillsammans med Danmark har Sverige arbetat för att de sanktioner som avser att begränsa överförandet av euro och värdepapper, utgivna euro, till Ryssland och Belarus även ska omfatta övriga valutor inom EU. Initiativet har initialt tagits emot väl, och frågan ligger nu hos kommissionen.

När det gäller det ekonomiska läget är det viktigt att komma ihåg att utvecklingen omgärdas av osäkerhet. Utfallsdata från förra året visar att EU återhämtat sig från pandemin. Vi räknar med fortsatt tillväxt i år och nästa år i euroområdet, även om utsikterna dämpas av kriget. Vi ser flera negativa effekter på världsekonomin, där länder i Europa påverkas mer än resten av världen. Det handlar om höga priser på energi och livsmedel, finansiell osäkerhet och mindre handel. Det kommer förstås att bli viktigt att följa utvecklingen noga.

Som EU-nämnden känner till har det pågått ett arbete inom EU med anledning av de höga energipriserna. Detta har inriktats på åtgärder som medlemsstaterna kan vidta för att underlätta för hushåll och företag som drabbats negativt av utvecklingen. Kommissionen har här presenterat inledande analyser av åtgärder som kan vidtas inom ramen för gällande EU-regelverk. Det handlar bland annat om regleringsåtgärder, statsstöd och skattenedsättningar.

Sverige har som bekant lyft upp möjligheten att sänka energiskatten på drivmedel under de miniminivåer som anges i EU:s energiskattedirektiv. Kommissionen har för avsikt att komma med vägledning om möjliga åtgärder inom det rättsliga ramverket, inklusive landsspecifika avvikelser med stöd av artikel 19 i energiskattedirektivet, samtidigt som snedvridningen på den inre marknaden undviks. Vi har i dagsläget inte någon närmare information om innehållet i vägledningen. Men när den presenteras klarnar förhoppningsvis bilden av vilka möjligheter Sverige har att ytterligare sänka energiskatten på drivmedel.

Det har i medier spekulerats huruvida kommissionen kommer att föreslå initiativ på EU-nivå för att hantera ökade utgifter med anledning av den pågående krisen. Det är obekräftade uppgifter, och det finns inte någon information om hur det i så fall skulle utformas. Men det är inte omöjligt att frågan lyfts upp av någon medlemsstat på mötet.

En relaterad fråga handlar om medlemsstaternas finanspolitiska utrymme för att vidta nationella åtgärder. Här har kommissionen presenterat en vägledning för den finanspolitiska inriktningen. Bland annat bekräftade man där avsikten att nästa år avaktivera undantagsklausulen i EU:s finanspolitiska ramverk. Kommissionen konstaterade samtidigt att man eventuellt återkommer med en uppdaterad bedömning i samband med att vårprognosen presenteras i maj.

Regeringen står redo att vid behov vidta utökade restriktiva åtgärder mot Ryssland och Belarus samt verka för effektivt genomförande av dessa åtgärder. Risker att sanktionerna kringgås bör analyseras vidare, och åtgärder bör vidtas om så behövs.

Regeringen konstaterar att de ekonomiska utsikterna är osäkra och att det kommer att vara viktigt att följa utvecklingen noga. Regeringen betonar vikten av att EU:s regelverk främjar sunda offentliga finanser och att medlemsstaternas finanspolitik och tillämpningen av EU:s finanspolitiska ramverk bör röra sig mot en normalisering.

Givet det osäkra läget i omvärlden är det samtidigt viktigt att medlemsstaterna kan anpassa sin finanspolitik vid behov. Regeringen konstaterar att det är upp till varje medlemsstat att besluta om finanspolitiska åtgärder. Merparten av de åtgärder som vidtas för att hantera negativa konsekvenser av krisen kommer att och bör vidtas på nationell nivå. Regeringen välkomnar på ett generellt plan insatser för att underlätta för medlemsstaterna i detta avseende inom ramen för befintliga EU-regelverk. Regeringen menar att den typen av åtgärder ska vara välriktade och tillfälliga samt värna den inre marknads funktionssätt. Samtidigt är det viktigt att man inte inför kontraproduktiva stimulanser till ekonomin i ett ekonomiskt läge med inflationstryck och utbudsstörningar.

När det gäller energiskattedirektivet är det viktigt att fortsätta driva på för att förutsättningarna för undantag från bestämmelsen om drivmedel ska tydliggöras.

Regeringen anser vidare att EU bör verka för ytterligare ekonomiskt stöd till Ukraina. Regeringen anser att eventuella stödåtgärder på EU-nivå bör finansieras genom omprioritering av medel som redan finns i EU:s fleråriga budgetram för 2021–2027 och inte genom exempelvis ytterligare gemensam upplåning.

Anf. 13 JESSIKA ROSWALL (M):

Ordförande! Jag vill bara säga kort att vi såklart står bakom ytterligare sanktioner och även att se till att det inte går att kringgå dessa. Vi ger såklart också vårt stöd till den sista punkten vad gäller i första hand omprioriteringar av EU:s medel.

Det här är kompletterande mervärde. Ordföranden brukar påminna om det; jag påminner därför mig själv om det. Vi har diskuterat energifrågan ett antal gånger i olika sammanhang; det finns mycket att säga. Men jag är glad att regeringen har kommit med det nya skriftliga tillägget, som vi fick i går kväll, just om att möjliggöra för undantag från energiskattedirektivet. Det är något som flera av oss, en majoritet i EU-nämnden, har sagt till statsministern, bland annat förra veckan. Statsministern har också sagt att regeringen proaktivt och aktivt ska driva detta.

Jag hörde statsministern säga på återrapporten att det fanns ett kompakt motstånd. Jag tvivlar lite på det. Jag hör ju att många andra medlemsstater befinner sig i samma svåra läge som vi. Nu hörde jag också finansministern säga att det finns andra medlemsstater som lyfter upp detta.

Hur som helst ska jag säga något om mitt kompletterande mervärde. Finansministern sa att man efter att man har fått vägledningen ska se över olika möjligheter att sänka priset på drivmedel i Sverige. Jag vill skicka med att jag tycker att man ska titta även på andra möjliga direktiv, inte bara energiskattedirektivet. Det finns exempelvis momsdirektivet.

Regeringen brukar ibland kritisera oppositionen för att vi snävar in ert mandat, och ibland vill ni ha ett lite mer öppet mandat för att kunna förhandla. Jag tänker alltså att det borde vara en ganska låg tröskel för att acceptera det här som ett tillägg från vår sida.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Det var ett skolexempel på hur man hanterar kompletterande mervärde. Tack för det, andre vice ordförande!

Anf. 15 HAMPUS HAGMAN (KD):

Ordförande! Jag är inte säker på att jag kan vara lika bra i fråga om kompletterande mervärde.

Jag kommer att hålla med om mycket av det Jessika Roswall sa. Det finns flera aspekter i det här ärendet. Det är bra att regeringen är redo att vidta utökade åtgärder mot Ryssland och Belarus. Det är jättebra att frågan om att inte kunna kringgå sanktioner tas på allvar. Det låter också som att det är ett bra initiativ som Sverige och Danmark har tagit tillsammans om andra valutor än euron.

De höga energipriserna är ett stort problem för både företag och privatpersoner runt om i hela Europa. Det får negativa konsekvenser och riskerar att försvaga Europa när det försvagar våra företag och vår konkurrenskraft. Prisutvecklingen på inte minst energi är också inflationsdrivande.

Det finns alltså en rad skäl för att agera mer. Och många länder agerar nu mer. I vissa fall är det oklart vilket stöd det finns för det som görs. Det riskerar att bli ett lapptäcke och att snedvrída konkurrensen inom EU. Det behövs alltså vägledning, och det behövs vägledning kring fler direktiv än bara energiskattedirektivet.

Precis som Jessika Roswall sa: Lyft fram ytterligare direktiv på mötet! Det behöver klargöras vad som gäller på många områden.

Anf. 16 CHARLOTTE QUENSEL (SD):

Ordförande! Tack för dragningen, finansministern!

Statssekreteraren hade i går en dragning för oss i finansutskottet. Det var inte särskilt konstruktivt. Många av oss var väldigt besvikna efteråt. Vi kände att det var allt annat än pragmatiskt. Det fanns ingen väg framåt för att hjälpa företag och enskilda med mer kreativitet när det gäller el- och energiproblemen.

En vädjan till regeringen är att försöka driva ett undantag i momsdirektivet. Vi behöver rusta för vintern som kommer. Det kommer att bli väldigt tufft även kommande vinter. Gasfrågan är inte löst, och vi har för lite energi i stora delar av Sverige. Det är alltså en ren vädjan om att inte dribbla bort det. Sedan kommer hösten, och då befinner sig företagare och enskilda i samma situation som den här vintern.

Anf. 17 MARTIN MARMGREN (MP):

Jag vill lyfta fram en känd ståndpunkt från Miljöpartiet: behovet av att sanktionerna mot Ryssland från både svenskt håll och EU-håll skärps ytterligare. För Miljöpartiet är det helt oacceptabelt att vi fortsätter importera rysk energi och stärka Putins stridskassa. På så sätt bidrar vi med europeiska och svenska pengar till det som pågår i Ukraina. Vi vill, också för formens skull, påpeka att vi gärna ser att man driver den frågan hårt i förhandlingarna i EU.

Sist jag var här – jag har varit här en gång förut – svarade statssekreteraren att det inte var Sveriges sak att driva det, eftersom vi inte är så påverkade av ett importstopp för rysk energi. Det är inte en acceptabel ståndpunkt, enligt mig. Det pågår ett vidrigt anfallskrig; då kan man nog driva frågor även om man inte själv är direkt drabbad av det. Jag vill alltså skicka med den ståndpunkten.

Vad gäller drivmedelsskatter är den miljöpartistiska ståndpunkten också känd.

Anf. 18 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Även jag lär mig nya begrepp. Nu har jag förstått att kompletterande mervärde är ett begrepp att använda och svänga sig med.

Vi tyckte att vi hade formulerat oss i enlighet med de diskussioner som har varit. Men jag har inga problem med att bredda intentionen i fråga om andra relevanta direktiv eller något sådant. Det kan ju vara olika direktiv.

Vi behöver vägledningen. Det blir väldigt svårt att manövrera utan att kommissionen kommer med ytterligare material om hur de ser på vägen framåt.

Även om kommissionen kommer med en vägledning ska man vara medveten om att det när det gäller energiskattedirektivet fortfarande är 27 medlemsstater som måste medge och rösta för. Det är enhällighet som gäller. Det kommer vi inte runt. Det kommer med stor sannolikhet också att vara statsstödsgodkännande. Men om kommissionen redan har presenterat en vägledning och principer för hur man ser på det kan vi ju arbeta utifrån de bedömningarna av statsstödsfrågorna till exempel.

Jag har inga problem med att vara öppnare i mitt resonemang om relevanta direktiv. Det är inte konstigt.

När det gäller frågan om framtiden ska man veta att inte allting som kan göras här för både hushåll och företag är beroende av europeiska beslut. Mycket av den vägledning som hittills har kommit från kommissionen gäller att man har rätt att ge stöd till både hushåll och företag inom givna ramar.

Det finns också andra sätt att kompensera. Regeringen har till exempel presenterat drivmedelskompensation, som egentligen är mer omfattande för hushåll än den temporära skattesänkning som diskuteras och där vi är pragmatiska, om det skulle visa sig att möjligheten att i stället gå vidare med den öppnas upp via de här reglerna. Jag vill bara informera riksdagen om att det finns olika vägar att kompensera och hantera den här situationen.

Jag tror även att det, med tanke på det som hände den här vintern, är jätteviktigt att alla partier är tydliga med att både hushåll och företag nu också bör ta egna initiativ. Man kan använda de avdragsmöjligheter som finns på både solcellssidan och rotavdragssidan för att göra investeringar för att minska sin utsatthet för till exempel höga energipriser. Det är rätt läge att göra det nu, så att man inte blir överraskad en gång till när det gäller den möjligheten.

Det görs också stora insatser på europeisk nivå för att öka tillgången, snabba på omställningen och bli av med beroendet av rysk olja och gas. Där är Sverige i ett bra läge. Vi har ett energisystem där vi har kommit mycket längre än man har gjort i andra länder. Men vi har också en resa att fortsätta när det gäller att minska vårt beroende och få ned priserna också i vårt eget land. Det handlar alltså om både stöd och insatser som man kan vidta. Men det förebyggande arbetet måste också göras nu, för att vi inte ska vara lika sårbara framöver.

När det gäller Miljöpartiets ståndpunkter är det väl känt vad ni tycker, inte minst när det gäller olja och gas men även sanktionsfrågorna.

Sverige är ett land som står för tuffa sanktioner mot Ryssland och Belarus. Men vi är också väldigt noga med att behålla den europeiska enigheten. Jag tror att det verkligen skulle kunna spela Putin i händerna om länderna drar åt olika håll så att man kan spela ut enskilda länder mot varandra. Vi är alltså väldigt noga med att försöka behålla den enighet som finns i EU om tuffa sanktioner och fortsätta jobba för det inom ramen för ett europeiskt samarbete.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Jag noterade i går i ett tv-inslag från Ungern att 85 procent av deras import kommer från Ryssland. Jag tror alltså att även den frågeställningen innebär en resa.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, Förberedelser inför G20-mötet med finansministrar och centralbankschefer samt IMF:s vårmöte: Europeiska unionens mandat för G20; uttalande till Internationella monetära och finansiella kommittén, IMFC. Det gäller vägledning för det framtida arbetet och godkännande. Det är ett beslutsärende.

Anf. 20 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Här väntas vi besluta om EU:s gemensamma positioner till G20-mötet den 20 april och EU:s gemensamma uttalande till IMFC-mötet den 21 april. Både de gemensamma positionerna till G20-mötet och uttalandet behandlar hur europeisk och global säkerhet, stabilitet och välstånd påverkas av den ryska invasionen av Ukraina.

EU betonar vikten av att fortsätta samarbeta med internationella partner för att stödja Ukraina och implementera långtgående sanktioner mot Ryssland. Därtill konstaterar EU att konflikten har ökat den ekonomiska osäkerheten och att den globala tillväxten väntas dämpas.

I G20-positionerna betonas även vikten av att stärka internationell koordinering i den ekonomiska återhämtningen, tillvarata gröna och digitala möjligheter och stödja samarbete vad gäller vaccin mot covid-19.

Slutligen uttrycks i IMFC-uttalandet stöd till frivillig vidareutlåning av särskilda dragningsrätter för att hjälpa sårbara ekonomier.

Jag vill också uppmärksamma EU-nämnden på att ordförandeskapet har föreslagit att den ekonomiska och finansiella kommittén får i uppdrag att slutbehandla G20-positionerna och IMFC-uttalandet om det skulle uppstå ett behov av revideringar efter Ekofinrådets möte den 5 april. Bakgrunden är enligt ordförandeskapet att det kan uppstå ett behov av att kunna anpassa texterna till den snabba föränderliga utvecklingen i omvärlden.

Regeringen kan ställa sig bakom EU:s gemensamma positioner och uttalande. Regeringen kan även ställa sig bakom att eventuella revideringar slutbehandlas i den ekonomiska och finansiella kommittén.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Europeisk finansiell arkitektur för utveckling. Det här innefattar information från ordförandeskapet och kommissionen, och det är en diskussionspunkt.

Anf. 22 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Här ska vi diskutera det pågående arbetet med att förbättra EU:s utvecklingsfinansiering. Diskussionen om hur den europeiska arkitekturen för utvecklingsfinansiering kan stärkas har pågått under ett antal år. I juni förra året godkände rådet slutsatser med rekommendationer och mål för hur effektiviteten i det nuvarande systemet ska kunna stärkas. I slutsatserna uppmanades bland annat Europeiska investeringsbanken och Europeiska banken för återuppbyggnad och rekonstruktion att samarbeta mer effektivt och ändamålsenligt. Därtill uppmanades kommissionen att presentera en färdplan för hur detta ska genomföras i praktiken.

Färdplanen presenterades den 24 mars och innehåller en mängd åtgärder som kommissionen avser att vidta för att stärka arkitekturen. Kommissionen framhåller bland annat att man avser att återkomma med ytterligare initiativ för att samordna EU:s medlemsländer i internationella forum i syfte att EU ska tala med en röst. Kommissionen ska också undersöka möjligheterna att etablera en kreditfacilitet på EU-nivå.

Vi har även fått information om att kommissionen, EIB och EBRD kommer att presentera det nuvarande samarbetet för att stödja Ukraina

under kriget som exempel på hur våra olika institutioner kan arbeta tillsammans på ett bra sätt.

Regeringen välkomnar att arbetet med att förbättra den europeiska arkitekturen för utvecklingsfinansiering fortsätter i syfte att stärka utvecklingseffekten för det globala multilaterala systemet med fokus på demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet och klimat. Det är positivt att kommissionen har ett ambitiöst anslag med många konkreta åtgärdsförslag i sin färdplan.

Regeringen analyserar för närvarande kommissionens förslag utifrån utgångspunkten att det övergripande syftet bör vara att stärka utvecklingseffekten. Regeringen anser att ökad EU-koordinering i relevanta sammanhang generellt är positivt, men samtidigt finns det redan forum för koordinering som fungerar väl. Det kan även finnas behov för länder att samordna sig med länder utanför EU, inte minst i de valkretsar som Sverige ingår i, samt att framföra egna prioriteringar. Regeringen tycker även att kommissionens formulering i färdplanen om behovet av att etablera en kreditfacilitet på EU-nivå är för långtgående eftersom en sådan riskerar att dubblera det som redan görs på nationell nivå.

Regeringen välkomnar institutionernas snabba insatser i Ukraina som visar att EU kan agera snabbt i tider av kris.

Anf. 23 JESSIKA ROSWALL (M):

Ordförande! Jag ställer mig bakom regeringens ståndpunkt och tycker att den är bra och välformulerad.

EU och medlemsstaterna är tillsammans världens största biståndsgivare, och då är det otroligt viktigt att politiken är så effektiv som möjligt. Det säger också finansministern här i dag. Det är också viktigt att eftersträva att utvecklingspolitiken gör så stor nytta som möjligt. Med det sagt handlar det inte alltid om mer pengar, utan ibland handlar det om att göra den mer effektiv.

Det är väldigt bra att regeringen trycker på en ökad EU-koordinering. En del saker kan bli bättre. Det jag möjligtvis saknade var ordet ”transparens”. Vi brukar ibland framhålla hur viktigt det är i fråga om bistånd och utvecklingspengar.

Anf. 24 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Transparens är en väldigt viktig del av biståndspolitikerna både för Sverige och internationellt. Här handlar det om att utveckla samverkan mellan olika aktörer. Det handlar om arkitekturen i sig, inte om själva biståndsmedlen. Frågan har kanske inte varit lika dominerande eftersom det handlar om samordningen av olika verksamheter och hur den bedrivs framöver.

För Sverige är transparens alltid en viktig fråga. Om det kommer upp har jag naturligtvis inga problem att föra fram det i diskussionerna.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Som vi alla känner till gäller det talade ordet likaväl som det skrivna. Det har finansministern nu deklarerat. Med detta konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 10, Övriga frågor. Det blir en lägesrapport om genomförandet av lagstiftningen om finansiella tjänster.

2021/22:34

1 april

Anf. 26 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Under denna dagordningspunkt väntas kommissionen informera om hur långt medlemsstaterna har kommit med att genomföra aktuella EU-direktiv på finansmarknadsområdet. Det är helt enkelt ett informationsärendet.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar och tackar för informationen.

Vi tackar finansministern med statssekreterare och medarbetare för närvaro vid dagens EU-nämndssammanträde. Solen skiner över er just nu. Jag hoppas att den gör det även under helgen. Lycka till vid kommande rådsmöte! Trevlig helg!

Anf. 28 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Tack! Trevlig helg!

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar Anna Ekström och medarbetare hjärtligt välkomna till dagens EU-nämndssammanträde. Vi inleder med återrapporter och går sedan vidare med information och samråd.

Anf. 30 Utbildningsminister ANNA EKSTRÖM (S):

Nämnden har fått skriftlig återrapportering från samtliga dessa möten. Om nämnden vill ha ytterligare muntlig rapportering står jag gärna till tjänst med det.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar och tackar för informationen.

Nu går vi in på dagordningspunkt 9, Rådets rekommendation om brobyggande för ett effektivt europeiskt samarbete om högre utbildning. Det här är ett beslutsärende.

Anf. 32 Utbildningsminister ANNA EKSTRÖM (S):

Herr ordförande! Motivet till rekommendationen är att bidra till att upprätta det europeiska området för utbildning senast 2025. Det betyder i korthet skapandet av ett europeiskt område för lärande som gynnar studerande, akademiker och annan personal. I förslaget till rådsrekommendation lyfts gränsöverskridande samarbete fram. Det tycker man är viktigt för den europeiska högre utbildningens inkludering, kvalitet, mångfald, attraktionskraft och globala konkurrenskraft.

Förslaget till svensk ståndpunkt är utskickat. Jag lärde mig förra gången att jag inte behöver läsa upp den. Jag gör det gärna om nämnden så vill, men slutsatsen är att vi ställer oss bakom rådsrekommendationen. Det är förslaget.

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 10, Slutsatser – En europeisk strategi för förstärkning av de högre lärosätena för Europas framtid. Detta är ett beslutsärende.

Anf. 34 Utbildningsminister ANNA EKSTRÖM (S):

Herr ordförande! Det här är ett meddelande om en universitetsstrategi som kommissionen presenterade den 18 januari i år. Det är det franska ordförandeskapet som har tagit fram slutsatserna som en uppföljning av kommissionens meddelande. Syftet med slutsatserna är att stärka den europeiska dimensionen av högre utbildning, forskning och innovation

liksom synergier mellan dessa områden, att stärka Europas globala roll och ledarskap, att stödja Europas återhämtning och bidra till den digitala och gröna omställningen och att fördjupa den europeiska känslan av en gemensam värdegrund.

Det finns ett förslag till svensk ståndpunkt som är skickat till nämnden. Det går i korthet ut på att vi ställer oss bakom dessa rådsslutsatser.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 11, Slutsatser – Förbättrad rörlighet för lärare och utbildare, särskilt den europeiska rörligheten, i deras grundutbildning och fortbildning. Detta är ett beslutsärende. Jag utgår från att det handlar om rörlighet över landsgränser och ingen annan rörlighet.

Anf. 36 Utbildningsminister ANNA EKSTRÖM (S):

Herr ordförande! Det är alldeles korrekt. Bakgrunden till dessa rådsslutsatser, som presenterades den 22 december förra året, är bland annat rådsslutsatser från juni 2020 om europeiska lärare och utbildare inför framtiden. Syftet med rådsslutsatserna är att underlätta europeisk rörlighet för lärare, utbildare och skolledare över gränserna, precis som ordföranden sa. Ökad rörlighet väntas bidra till lärares personliga och akademiska utveckling och förbättra lärares professionella utövande och pedagogiska kunskaper samt att inte minst bidra till att läraryrket blir mer attraktivt. Det är ett problem som finns i fler europeiska länder än Sverige.

Det finns ett förslag till svensk ståndpunkt som är överskickad och som i korthet går ut på att vi ställer oss bakom rådsslutsatserna.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 12, Stärkt krishantering och planering inom det europeiska området för utbildning. Det här är en riktlinjedebatt och en diskussionspunkt.

Anf. 38 Utbildningsminister ANNA EKSTRÖM (S):

Herr ordförande! Bakgrunden till diskussionen är covid-19-pandemins effekter på utbildningssystemen och hur nedstängningar till följd av pandemin tvingade fram snabba förändringar för att säkerställa barns och ungdomars tillgång till kvalitativ utbildning.

Den militära konflikten – kriget – i Ukraina, som pågår alldeles i Europeiska unionens absoluta närhet påverkar såväl barn och ungdomar som personal.

Inför mötet har det franska ordförandeskapet ställt två frågor till utbildningsministrarna.

Den första är: När vi kommer ut ur hälsokrisen och i ljuset av behovet av brådskande svar på situationen i Ukraina – vad kan vi lära om våra utbildningssystemers kapacitet att svara på kriser?

Den andra frågan lyder: Vilka samordningsmekanismer bör inrättas för

att stödja medlemsstaterna redan från början av en kris, särskilt genom EU och dess institutioner? Vilken typ av solidaritet bör utvecklas i krissituationer?

2021/22:34
1 april

Det finns ett förslag till svensk ståndpunkt. Vill ordförande att jag läser upp den eller har ni fått den er tillskickad?

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Den är utskickad, så den behöver inte läsas upp.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 16 a och b, Övriga frågor. Är det någonting där som utbildningsministern önskar kommentera?

Anf. 40 Utbildningsminister ANNA EKSTRÖM (S):

Den första punkten under övriga frågor har sitt ursprung i en begäran från den cypriotiska delegationen. Det rör information om den nionde ministerkonferensen om miljö för Europa, som kommer att äga rum i Nicosia på Cypern den 5–7 oktober 2022, om någon i nämnden vill delta. Men jag vet förstås inte om det är öppet för alla ... Det här står inte i mitt manus – jag ber om ursäkt!

Konferensen arrangeras i samarbete med FN:s ekonomiska kommission i Europa, UNECE. Vi kommer dessutom att få information om det tjeckiska ordförandeskapsprogrammet. Under den första övriga punkten kommer det franska ordförandeskapet också att informera om en deklARATION om investering i utbildning som de har uppmanat utbildningsministrarna att ställa sig bakom och som jag också har för avsikt att ställa mig bakom.

Det var meningen att utbildningsministrarna tillsammans med finansministrarna skulle ha haft en frukost som skulle handla om vikten av just investering i utbildning. Det hade varit underbart att få sitta och plädera inför alla Europas finansministrar hur viktigt det är att investera i utbildning! Men till min stora sorg blev frukosten inställd på grund av rumsrestriktioner. De har inte något tillräckligt stort rum för alla finansministern och utbildningsministrar givet covidsituationen.

Det frukostmöte jag såg fram emot äger rum men endast med utbildningsministrarna och det kommer att äga rum en lunchdiskussion som ska avhandla ämnet finansiering av Europauniversitet.

Därmed har jag kommit till slutet av mina punkter.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för och noterar informationen.

Vi tackar också utbildningsministern för blixtsnabb inställelse på EU-nämndens sammanträde och önskar lycka till vid det kommande rådsmötet. Vi tillönskar också utbildningsministern med medarbetare en riktigt solig och trevlig helg.

Anf. 42 Utbildningsminister ANNA EKSTRÖM (S):

Tack så mycket – dubbelt tillbaka!

**§ 3 Utbildning, ungdom, kultur och idrott
Statsrådet Anders Ygeman**

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utbildning,
ungdom och kultur den 29–30 november 2021
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utbildning, ungdom och kultur den 4–5 april 2022**

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Anders Ygeman med medarbetare välkomna till dagens EU-nämndssammanträde och ber om ursäkt för att det blev lite väntetid.

Anf. 44 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Ordförande! Det franska ordförandeskapet har under våren valt att fokusera på frågor om idrott och fysisk aktivitet som lovande verktyg för beteendeförändring för hållbar utveckling och ta fram förslag på rådsslutsatser på temat.

Slutsatserna ligger i linje med Europeiska unionens arbetsplan för idrott under perioden 2021–2024 som antogs i november 2020. Det är alltså dessa rådsslutsatser vi nu ska samråda om. I slutsatserna uppmanas medlemsstaterna bland annat att ge alla medborgare tillgång till säker, inkluderande och hållbar idrottsverksamhet och evenemang till exempel i de miljövänliga lokala idrottsanläggningar som är tillgängliga.

Kommissionen uppmanar bland annat till att säkerställa att främja möjligheten att utveckla projekt om grön idrott och gröna färdigheter inom Erasmus plus. Idrottsprogrammet uppmuntrar utbyte av kunskap och bästa praxis mellan medlemsstaterna på området grön idrott. Detta är också i enlighet med EU:s arbetsplan för idrott 2021–2024.

Idrottsorganisationer och andra relevanta intressenter uppmanas att bland annat finna främjande utbildning om hållbar utveckling bland idrottsklubbar, förbund och andra intressenter inom idrottsområdet. Det uppmanas också att arbeta med att få idrottsklubbar och andra att ta ett större miljö- och samhällsansvar.

Utkastet till rådsslutsatser har förhandlats vid flera rådsarbetsgruppsmöten under våren. Där har bland annat EU:s medlemsstater funnit en bred uppslutning kring ordförandeskapets initiativ. Regeringen har i beredningen inhämtat synpunkter från Riksidrottsförbundet.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen anser att utkastet till rådsslutsatser om idrott och fysisk aktivitet som lovande verktyg för beteendeförändring för hållbar utveckling är balanserat och att idrottsfrågor främst är en nationell angelägenhet.

Regeringens bedömning är att de föreslagna rådsslutsatserna håller sig inom EU:s kompetenser på idrottsområdet så som de är uttryckta i artikel 165 i fördraget om EU:s funktionssätt. Regeringen föreslår därför att Sverige ställer sig bakom och antar slutsatserna.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Statsrådet hade lite bråttom, men vi får försöka få ihop det hela. Vi måste dela upp punkterna för protokollets skull. Först tackar vi för och noterar informationen under återrapporten.

Sedan konstaterar vi att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt under dagordningspunkt 6, Slutsatser – Idrott och fysisk aktivitet som lovande verktyg för beteendeförändring för hållbar utveckling. Vi konstaterar att det finns stöd för regeringens redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, Främjande av Europeiska unionens värden genom idrott och idrottsorganisationer. Detta är en diskussionspunkt.

Anf. 46 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Ordförande! Vid rådsmötet planeras alltså en riktlinjedebatt på temat Främjande av Europeiska unionens värden genom idrott och idrottsorganisationer. Av bakgrundsmaterialet framgår att ordförandeskapet har valt att lyfta fram två frågor för riktlinjedebatten.

Den första är frågan: Mot bakgrund av invasionen i Ukraina – vilken roll kan idrottsaktörer spela för att försvara europeiska värden, och hur kan vi organisera solidaritet med det ukrainska folket?

Regeringen avser att i debatten beröra situationen i Ukraina och peka på att regeringen och företrädare för sammanlagt 37 nationer, däribland medlemsstater i EU, gemensamt ställer sig bakom ett uttalande om Rysslands krig mot Ukraina och internationell idrott.

I uttalandet ger regeringen stöd till idrottsorganisationernas bojkott av idrottsutbyte med Ryssland så länge den ryska militära aggressionen mot Ukraina pågår. Det viktigaste är att Rysslands aggressioner upphör. En internationell idrottsbojkott kan bidra till att uppnå det målet.

Regeringen avser att på nytt föra fram denna ståndpunkt vid rådsmötet och uppmanar alla medlemsstater i EU att enas om detta. Idrottsorganisationernas bestämda agerande visar på stor respekt för grundläggande europeiska värden som även omfattar stora delar av världen.

Den andra frågan för debatten lyder: Vilka förändringar i organisationen och regleringen av idrotten i Europa verkar önskvärda samtidigt som dess sociala, pedagogiska, kulturella och hälsomässiga funktioner bevaras med tanke på framväxten av nya aktörer, nya metoder och nya förväntningar från det civila samhället?

Regeringen avser att i debatten lyfta fram vikten av att främja goda styrelseformer inom idrottsorganisationerna. Idrotten, liksom samhället i övrigt, har utmaningar på flera områden, och det är viktigt att ständigt påminna sig om att de grundläggande europeiska värdena är värden som vi alla, oavsett var vi befinner oss, måste stå upp och kämpa för.

När det gäller idrottens organisering är det naturligtvis upp till idrotten själv att bestämma och forma sin framtid samtidigt som idrotten är öppen och inkluderande både för nya idrotter och för människor med olika förutsättningar och bakgrund. Regeringen avser att betona den grundläggande självständighet som föreningslivet har.

Anf. 47 HAMPUS HAGMAN (KD):

Ordförande! Tack för redogörelsen, statsrådet! Jag funderar lite mer generellt kring regeringens uppfattning om frågan att främja EU:s värden genom idrottsorganisationer.

Det finns ett antal exempel på att såväl Fifa som IOK placerar stora idrottsarrangemang i auktoritära stater och i diktaturer, till exempel VM i

Ryssland 2018, kommande VM i Qatar, OS i Peking i år och OS i Peking för 14 år sedan. Inget av dessa arrangemang har främjat EU:s värden; de är tvärtom propagandauppvisningar för regimerna i fråga.

Jag tycker att det behövs en större diskussion om de här frågorna än bara den diskussion om idrottsutbyte med Ryssland som förs nu under den tid deras brutala anfall mot Ukraina pågår. Jag funderar därför lite på om regeringen kan säga någonting om hur man ser på den större frågan om att främja EU:s värden.

Anf. 48 MARIA NILSSON (L):

Jag instämmer helt och hållet i det som Hampus Hagman förde fram. Vi tycker att stånpunkten är något smal när man enbart fokuserar på just Ryssland med anledning av kriget i Ukraina.

Man begår nu återigen lite av misstaget att förvänta sig att Ryssland, till exempel, eller andra diktaturer agerar utifrån de premisser som vi agerar efter. Det är det som är det fundamentalt felaktiga i detta.

Dessa stater agerar utifrån helt andra premisser. För dem är det fullt legitimt att använda idrottsevenemang som ett propagandaverktyg. Det spelar ingen roll vad vi säger om europeiska värden hit och dit, utan det är ett faktum. Det ligger i själva essensen av att vara en auktoritär eller diktatorisk regim.

Naiv är ett ganska uttjat ord i dessa dagar, men återigen: Man får inte vara naiv. Jag skulle därför gärna se att statsrådet utvecklade den här stånpunkten något.

Anf. 49 DANIEL RIAZAT (V):

Jag vill till att börja med tacka statsrådet men också fortsätta på det spår som de två föregående talarna har påbörjat.

Det är otroligt viktigt, det som händer just nu, när väldigt stora delar av idrottsvärlden och andra delar av samhället sluter upp för att bojkotta Ryssland på olika sätt.

Däremot anser jag att om vi öppnar den dörren måste vi också vara konsekventa. Vi kan inte bedöma olika beroende på vilken diktatur det i så fall handlar om. I dag har vi exempelvis Saudiarabien, som snart har bombat ihjäl miljontals människor i Jemen, och det finns ju inga som helst planer på att bojkotta Saudiarabien. Vi har diktaturer som Iran och andra auktoritära stater. Qatar är ett typiskt sådant exempel, där tusentals människor har dött i förberedelserna för själva VM-engagemanget.

Jag menar att för att detta ska vara utifrån europeiska värderingar, som man kallar det i det här fallet – egentligen borde det kallas för mänskliga rättigheter och vett och etikett – måste man helt enkelt ha en gemensam linje för alla dessa stater.

Jag tycker därför att det blir för smalt när regeringen enbart talar om Ryssland i det här fallet. Det blir också ett argument för Ryssland att använda emot Europa. De kan säga: Hur kommer det sig att man struntar i alla andra? Varför ge Ryssland det argumentet? Den frågan får statsrådet jätte gärna besvara.

Anf. 50 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr ordförande! I sak har jag ingen annan uppfattning än Hampus, Maria eller Daniel – möjligen på en punkt från Daniel, och det ska jag utveckla senare.

Frågan från ordförandeskapet är riktad till Ukraina, och därmed svarar vi på den fråga som ordförandeskapet ställer. Jag tycker absolut att man kan göra frågan större, och jag tycker att varken Kina eller Qatar skulle haft spelen. Det har jag också gett uttryck för offentligt och har inga problem att ge uttryck för offentligt igen.

Till skillnad från Daniel tror jag dock inte att det är den bristande demokratin i Ryssland som gör utgör grunden för den idrottsliga bojkotten utan angreppskriget i Ukraina. Tyvärr är bara 13 procent av världens länder fullständiga demokratier, så olympiska spel med bara demokratier skulle bli ganska små olympiska spel.

Hur kan vi agera för att fler länder ska bli demokratier, och hur ska idrotten agera? Man lär knappast kunna välja att spela bara med demokratier i demokratier. Olika partier kan ha olika svar, men mitt svar är att idrotten borde ställa krav på demokratisk progression när man bestämmer spelen. Det var fel att ge spelen till Kina 2008, men det var moraliskt bankrutt att åter ge dem spelen när situationen är värre. Jag menar att det var ett flagrant fel att ge dem spelen.

I Fifafallet handlar det inte bara om att det var fel att ge VM till Qatar, vilket det var både sportsligt och moraliskt. Det var även sättet det gjordes på. Sverige hade inget inflytande, utan det skedde i ett stängt rum. Vi vet inte grunderna. De kom ut ur rummet och sa: Det blir Qatar.

Både Sverige och den svenska idrottsrörelsen har lyft upp värdet av demokrati och insyn i dessa processer, för det har ju förekommit en ganska hög grad av korruption när man har utdelat spelen.

Just i detta fall gäller frågan Ukraina, och därför är svaret som det är. Men i den större frågan kommer jag att fortsätta att driva att det ska finnas en demokratisk utveckling och att spel i huvudsak ska gå till länder som har en positiv sådan. Detta har också svensk och internationell idrottsrörelse gett uttryck för, och de tre kommande EM, VM och OS har också tilldelats demokratier.

Detta gör dock inte att vi ska sluta att ställa krav på att även sådana kriterier förs in. Ni såg kanske att det norska förbundets nyvalda ordförande uttalade sig väldigt kraftfull i går, och kommer det en motreaktion får vi se hur vi kan stötta våra norska vänner.

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Som vi alla känner till gäller det talade ordet likaväl som det skrivna, och precis som statsrådet sa är det svar på frågor som har blivit ställda inför kommande diskussionspunkter.

Anf. 52 DANIEL RIAZAT (V):

Ordförande! Jag tackar statsrådet för klargörandet.

Frågan ställs såklart i ljuset av kriget i Ukraina. Jag måste dock rätta till det statsrådet sa lite grann. Om vi ska tala om krig attackerar Turkiet dagligen kurdiska byar och städer. Bara den senaste veckan har hundratals människor dödats av flygbombningar som den turkiska staten har genomfört. Förenade Arabemiraten hjälper just nu den etiopiska regimen

att bomba sönder Tigrayregionen, och Saudiarabien mördar på daglig basis civilbefolkning i Jemen.

Kriget i Ukraina är alltså inte det enda krig som pågår, och det var lite det jag menade. För den vidare diskussionen tror jag att det är viktigt att Sverige står upp för dessa värderingar i samtliga dessa fall och inte enbart i denna fråga. Annars kommer det att bli en inkonsekvens som leder till att de aktörer vi inte vill stötta får argument emot oss, och det ser inte så seriöst ut.

Men jag förstår att det handlar om Ukraina nu, och vi kommer inte att anmäla en avvikande mening. Jag tycker dock att detta var viktigt att lägga till för den vidare diskussionen.

Anf. 53 MARIA NILSSON (L):

Jag tackar statsrådet för svaret. Jag uppfattar ändå att om denna diskussion skulle vidgas – det står trots allt ”i ljuset av invasionen i Ukraina”, och den meningen skulle kunna tolkas lite olika – så kommer statsrådet att ta upp det jag med flera har tagit upp här.

Nej, det handlar kanske inte om att bojkotta idrottare från alla de 87 procent av världens länder som är icke-demokratier. Men det handlar om att se över hur man placerar idrottsevenemang, som används i propagandasyften.

Anf. 54 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Det ska jag givetvis göra om den frågan kommer upp i det ljuset.

Låt mig ödmjukt påpeka för nämnden att om vi ska hålla dessa länder borta från de stora arrangemangen måste vi själva vara beredda att arrangera denna typ av tävlingar. Annars kommer det att fortsätta att göra det. Det är bara ett litet ödmjukt medskick.

Anf. 55 ORDFÖRANDEN:

Och när vi har försökt arrangera denna typ av tävlingar har andra sagt nej till oss. Men det är en annan historia som vi får ta vid ett annat tillfälle.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Då går vi till Övriga frågor, och här har statsrådet berikats med punkterna d och e.

Anf. 56 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Under Övriga frågor har Polen lyft upp frågan om krigets inverkan i Ukraina och dess påverkan på idrottssektorn i Europa. Det är oklart om denna punkt kommer att skilja sig från riktlinjedebatten som berör samma tema.

Under Övriga frågor kommer även det kommande tjeckiska ordförandeskapet att informera om sina prioriteringar under årets andra halva. Vi avser att lyssna till denna information.

Anf. 57 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar statsrådet med medarbetare för närvaron vid dagens EU-nämndssammanträde. Vi önskar lycka till vid kommande rådsmöte och givetvis en solig och trevlig helg.

§ 4 Utbildning, ungdom, kultur och idrott

Kulturminister Jeanette Gustafsdotter

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utbildning, ungdom och kultur den 29–30 november 2021

Återrapport från informellt ministermöte den 27 januari 2022

Återrapport från informellt ministermöte den 7–8 mars 2022

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för utbildning, ungdom och kultur den 4–5 april 2022

Anf. 59 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar kulturminister Jeanette Gustafsdotter med medarbetare välkomna till dagens EU-nämndssammanträde.

Vi inleder med återrapporterna.

Anf. 60 Kulturminister JEANETTE GUSTAFSDOTTER (S):

Ni har ju fått återrapporterna skriftligt. Finns det kommentarer?

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Nej. Då tackar vi för och noterar informationen.

Dagordningspunkt 3, Slutsatser – Förstärkt interkulturellt utbyte genom konstnärers och kulturarbetares rörlighet och genom flerspråkighet i den digitala tidsåldern. Det är ett beslutsärende.

Anf. 62 Kulturminister JEANETTE GUSTAFSDOTTER (S):

Ordförande! Det franska ordförandeskapet har föreslagit rådsslutsatser om att stärka interkulturellt utbyte genom rörlighet för kulturskapare och genom flerspråkighet i den digitala världen. Det är en viktig fråga, inte minst i spåren av covid-19-pandemin och krisen den har skapat för kultursektorn.

Syftet med rådsslutsatserna är bland annat att understryka vikten av flerspråkighet och språkkompetens i en globaliserad och digital värld. I rådsslutsatserna lyfts också betydelsen av rörlighet och utbyte mellan europeiska konstnärer, kulturorganisationer och kulturellt och kreativt yrkesverksamma upp.

Under förhandlingarna har regeringen värnat respekten för subsidiaritetsprincipen och en budgetär återhållsamhet, vilket vi har fått gehör för. Regeringen har också pekat på vikten av att värna den kulturella mångfalden avseende både språk och kulturella utbyten.

Regeringens bedömning är att de föreslagna rådsslutsatserna om att stärka interkulturellt utbyte genom rörlighet för kulturskapare och genom flerspråkighet i den digitala världen håller sig inom EU:s kompetens på kulturområdet så som den är uttryckt i artikel 167 i fördraget om EU:s funktionssätt.

Regeringen föreslår därför att Sverige ställer sig bakom förslaget till rådsslutsatser.

Anf. 63 JONAS ANDERSSON i Lingham (SD):

Herr ordförande! När vi hade överläggning i denna fråga i kulturutskottet anmälde vi en avvikande ståndpunkt, så jag tänkte nöja mig

med att hänvisa till den. Vi står alltså bakom den även här. Jag har inget särskilt kompletterande mervärde utöver det.

2021/22:34
1 april

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Vad trevligt att du tog upp detta med kompletterande mervärde. Det är extra viktigt på åtminstone denna EU-nämnd.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt med en avvikande ståndpunkt från Sverigedemokraterna.

Dagordningspunkt 4, Slutsatser – Utformning av en europeisk strategi för de kulturella och kreativa näringarnas ekosystem. Det är ett beslutsärende.

Anf. 65 Kulturminister JEANETTE GUSTAFSDOTTER (S):

Ordförande! Det franska ordförandeskapet har presenterat ett utkast till rådsslutsatser om att bygga upp en strategi för de kulturella och kreativa näringarnas ekosystem. Syftet är att ge medlemsstaterna och kommissionen en möjlig inriktning på hur de kulturella och kreativa näringarna i EU kan stärkas. Det handlar exempelvis om att förbättra tillgången till finansiering, främja kompetensutveckling och entreprenörskap, stärka exportmöjligheterna och uppmuntra ansvarsfullt företagande.

Medlemsstaterna uppmuntras att stödja forskning och utveckling, bland annat genom att på nationell nivå ta vara på initiativ genom forskningsfinansieringsprogrammet Horisont Europa. Medlemsstaterna och kommissionen uppmuntras även att stödja modeller och metoder för att öka upptäckbarheten för europeiskt kulturellt innehåll online.

Regeringen har under förhandlingarna pekat på vikten av att värna den inre marknadens funktionssätt och av att ta hänsyn till de kulturella och kreativa näringarnas oberoende. Regeringen har också betonat betydelsen av internationellt samarbete för såväl inspiration som ekonomiska möjligheter. Vi har fått gehör för alla dessa synpunkter.

Regeringens bedömning är att de föreslagna rådsslutsatserna håller sig inom EU:s kompetens på kulturområdet så som den är uttryckt i artikel 167 i fördraget om EU:s funktionssätt. Regeringen föreslår att Sverige stöder förslaget till rådsslutsatser.

Anf. 66 JONAS ANDERSSON i Lingham (SD):

Ordförande! Det är samma sak för oss här som på föregående punkt att vi också här i dag står bakom den avvikande ståndpunkt som vi anmälde i utskottet.

Anf. 67 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt med en avvikande ståndpunkt anmäld från Sverigedemokraterna.

Då går vi in på dagordningspunkt 5 om insatser för att skydda kultursektorn och kulturlivets aktörer påverkade av situationen i Ukraina. Det här är en diskussionspunkt.

Anf. 68 Kulturminister JEANETTE GUSTAFSDOTTER (S):

Ordförande! Det franska ordförandeskapet har föreslagit en ny riktlinjedebatt i stället för den tidigare föreslagna debatten om medborgares tillgång till kultur. Den nya debatten avser insatser för att skydda och stödja kultursektorn och dess aktörer från och i Ukraina. Det handlar både om situationen i Ukraina och om dem som har tvingats på flykt till andra EU-länder. Ordförandeskapet tar upp frågan ur tre perspektiv: kulturskapare, journalister och kulturarvet.

Regeringen välkomnar det underlag som ordförandeskapet har tagit fram som vägledning för ministrarnas diskussion. Regeringen avser att framföra det civila samhällets engagemang i Sverige för att ge ukrainska kulturaktörer en möjlighet att fortsätta att vara verksamma i Sverige.

Vidare tydliggörs kulturarvsinstitutionernas kontakter och stöd till sina motsvarigheter i Ukraina. Slutligen understryks kulturens och mediernas betydelse som demokratisk kraft med yttrandefrihet och konstnärlig frihet som naturlig grund.

Anf. 69 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går in på dagordningspunkt 13 under rubriken Ungdomsfrågor, Rådets rekommendation om unga volontärers rörlighet i Europeiska unionen. Det här är ett beslutsärende.

Anf. 70 Kulturminister JEANETTE GUSTAFSDOTTER (S):

Ordförande! Ordförandeskapet har presenterat ett utkast till rådsrekommendationer om unga volontärers rörlighet i EU. Utkastet följer av att kommissionen i januari presenterade ett förslag till rådsrekommendation med syfte att ersätta en tidigare rekommendation på samma tema från 2008.

Kommissionen understryker att volontärsutbytet i EU är framgångsrikt men att det finns behov av uppdaterade rekommendationer för att ytterligare underlätta utbyten för unga. Detta motiveras enligt kommissionen bland annat av att programmet Europeiska solidaritetskåren har tillkommit och att flera nya nationella initiativ för volontärer presenteras.

I utkastet lyfts behoven av att stärka unga volontärers trygghet och säkerhet i ljuset av de kriser som har drabbat Europa det senaste decenniet. Medlemsstaterna och kommissionen uppmuntras bland annat att utveckla system som underlättar för ungas utbyten och att tillhandahålla användarvänlig information om volontärers rättigheter och status.

Regeringen har under förhandlingarna bland annat värvat den nationella kompetensen avseende utformningen av sociala trygghetssystem och har verkat för att dessa frågor ska hanteras inom existerande strukturer på EU-nivå. Regeringens bedömning är att den föreslagna rådsrekommendationen håller sig inom EU:s kompetens på ungdomsområdet så som den uttrycks i artiklarna 165 och 166 i fördraget om EU:s funktionssätt. Regeringen föreslår att Sverige stöder förslaget till rådsrekommendation.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 14, Slutsatser – Främja ungdomars engagemang som drivkrafter för positiva förändringar inom miljöskyddet. Det är ett beslutsärende.

Anf. 72 Kulturminister JEANETTE GUSTAFSDOTTER (S):

Ordförande! Ordförandeskapet har presenterat ett utkast till rådsslutsats om att främja engagemang bland unga som förändringsaktörer för att skydda miljön. Syftet är att ge rekommendationer till aktörer på alla nivåer om hur unga kan stärkas i sitt engagemang för miljö och hållbarhet och hur de bättre kan inkluderas i samhällets beslutsprocesser.

I utkastet betonas vikten av att alla unga, oberoende av utbildningsnivå, ekonomisk bakgrund eller geografisk hemvist, förstår utmaningarna med hållbar utveckling och har nödvändig kunskap om hur de kan engagera sig för klimatet.

Medlemsstaterna uppmuntras bland annat att stödja ungdomsorganisationerna, experter och andra aktörer att tillhandahålla vetenskapligt baserad och pålitlig information så att Europas ungdomar kan göra informerade bedömningar rörande klimatförändringarna.

Regeringen har under förhandlingarna pekat på skillnader mellan olika grupper av unga och betonat vikten av att alla unga oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning eller socioekonomisk bakgrund ges möjlighet att engagera sig efter egen vilja och förmåga. Regeringens bedömning är att de föreslagna rådsslutsatserna håller sig inom EU:s kompetens på ungdomsområdet så som den är uttryckt i artikel 165 i fördraget om EU:s funktionssätt. Regeringen föreslår att Sverige stöder förslaget till rådsslutsatser.

Anf. 73 JONAS ANDERSSON i Lingham (SD):

Herr ordförande! Vi anmälde en avvikande ståndpunkt även i det här ärendet när vi hade det uppe för överläggning i kulturutskottet den 22 mars. Jag hänvisar till den ståndpunkten och står bakom den här i dag också.

Anf. 74 LOTTA OLSSON (M):

Ordförande! Jag skulle tvärtom vilja trycka på att det här är en väldigt viktig åtgärd. Jag har haft ungdomar med mig i valrörelsen från de gamla öststaterna, och det finns ett enormt sug efter att faktiskt jobba med miljö- och klimatfrågorna där. Man har inte haft västvärldens input vad gäller information och kunskap. Jag tror att det här kan göra gott för världen.

Anf. 75 Kulturminister JEANETTE GUSTAFSDOTTER (S):

Jag kan bara instämma i det som Lotta Olsson säger. Det här är verkligen viktigt och någonting som vi lägger fram med kraft.

Anf. 76 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt med en avvikande ståndpunkt från Sverigedemokraterna.

Vi går in på dagordningspunkt 15, Rörlighet för unga europeiska volontärer: nationella och transnationella erfarenhetsuttryck för levandegörande av EU-medborgarskapet. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 77 Kulturminister JEANETTE GUSTAFSDOTTER (S):

Ordförande! Till ungdomsministermötet har det franska ordförandeskapet tagit fram ett diskussionsunderlag om unga volontärers rörlighet i EU. Ordförandeskapet understryker vikten av att unga européer ges möjlighet att skaffa sig erfarenheter av gränsöverskridande volontärsaktiviteter för att stärka känslan av europeisk tillhörighet och medborgerlighet. Regeringen välkomnar det underlag som ordförandeskapet har tagit fram som vägledning för ministrarnas diskussion.

Inledningsvis avser regeringen att fördöma den oprovocerade, olagliga och oförsvarliga ryska invasionen av Ukraina. De europeiska länderna står nu enade i solidaritet med Ukraina och det ukrainska folket. Regeringen avser att under debatten betona att EU bygger på solidaritet både mellan invånarna och mellan medlemsstaterna. Solidaritetsprincipen är även en av grunderna för EU:s åtgärder i internationella sammanhang.

Erasmus plus och Europeiska solidaritetskåren är goda exempel på hur EU-samarbetet bidrar till att stärka banden mellan våra nationer. Genom programmen ges goda möjligheter för unga att få utlopp för sitt demokratiska engagemang och vilja att bidra till unionens utveckling. Det finns flera goda exempel på projekt där svenska kommuner och andra aktörer använder sig av EU-finansierade insatser som möjliggörs genom programmen.

Regeringens hållning är att ett aktivt internationellt ungdomspolitiskt arbete bidrar till bredare perspektiv och förstärker den nationella ungdomspolitiken. Regeringen anser att EU även i fortsättningen bör erbjuda unga möjligheter till lättillgängliga och inkluderande aktiviteter inom programmen.

Anf. 78 DANIEL RIAZAT (V):

Det här är en väldigt viktig fråga, men jag vill anmärka på någonting. När vi pratar om att det här är en internationell fråga måste också solidariteten breddas till att gälla inte bara inom Europa utan också gentemot andra människor och länder som är i behov av den.

I och med att ni i den här ståndpunkten bland annat har nämnt hur solidariteten har visat sig i ljuset av det som händer i Ukraina och den olagliga invasionen av Ukraina är det också viktigt att tillägga att det inte var det perspektivet som EU och Europa hade 2015 och 2016 när människor flydde från Syrien och andra länder. Det har till och med varit rättegångar mot volontärer och aktivister som på mänskliga grunder stöttade människor att ta sig över vissa gränser och till exempel hjälpte dem att åka mellan Sverige och Finland. De har blivit anklagade för att vara människosmugglare.

I det här fallet pratar vi om det som en solidarisk handling, vilket leder till att det blir lite dubbla måttstockar. Jag tänker att det framöver är bra om vi från svensk sida pratar om solidaritet i bredare bemärkelse. Vi kan inte ha en solidarisk värdering för européer och en annan för alla andra. Det vill jag bara lägga till.

Anf. 79 Kulturminister JEANETTE GUSTAFSDOTTER (S):

Tack för viktiga synpunkter! Jag vill förstärka detta genom att säga att det du säger är ytterst viktigt, och vi tar verkligen med oss detta. Vi har också som ambition att vi ska främja samverkan i internationella organisationer och i erfarenhetsutbyte mellan länder. Tack för synpunkterna – vi tar dem med oss!

2021/22:34

1 april

Anf. 80 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går in på dagordningspunkt 16, Övriga frågor, och går till 16 c om ungdomsfrågor, Det kommande ordförandeskapets arbetsprogram.

Anf. 81 Kulturminister JEANETTE GUSTAFSDOTTER (S):

Vi har inga särskilda kommentarer när det gäller den punkten utan nöjer oss med det som har sagts tidigare.

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar kulturministern med medarbetare för närvaron vid dagens EU-nämndssammanträde och önskar lycka till vid kommande rådsmöte och naturligtvis en solig och trevlig helg.

Anf. 83 Kulturminister JEANETTE GUSTAFSDOTTER (S):

Tack detsamma!

§ 5 Jordbruks- och fiskefrågor
Statssekreterare Oskar Magnusson (deltar via Skype)
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 21 mars 2022
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 7 april 2022

Anf. 84 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statssekreterare Oskar Magnusson med medarbetare välkomna till dagens EU-nämndssammanträde.

Då, statssekreteraren, undrar jag om det finns någonting att säga med anledning av återrapporten.

Anf. 85 Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON:

Jag har ingenting att säga om den eftersom ni har fått en skriftlig återrapport. Men jag är villig att svara på frågor.

Anf. 86 ORDFÖRANDEN:

Tack för informationen!

Vi går vidare till dagordningspunkt 3, 55-procentpaketet: jordbruksaspekter i översynen av LULUCF-förordningen. Detta är en diskussionspunkt.

Anf. 87 Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON:

Jag tackar för möjligheten att delta digitalt. Det är uppskattat när det går magsjuka i hushållet.

På rådsmötet väntas en diskussion om jordbruksaspekter inom LULUCF. Regeringen delar kommissionens bedömning att den negativa trenden med en minskad kolsänka inom EU:s LULUCF-sektor behöver motverkas som ett led i att nå det långsiktiga klimatneutralitetsmålet.

Regeringen anser också att målkonstruktionen bör uttryckas i relativa mål i stället för ett absolut mål.

Regeringen konstaterar vidare att de minskningar som har gjorts på EU-nivå i skogarnas nettokolinbindning det senaste decenniet inte beror på minskad kolinbindning i Sverige. Sverige bör därför inte åläggas ett oproportionerligt högt åtagande för att kompensera för minskade upptag i andra länder.

Ett aktivt skogsbruk med hög tillväxt och användning av produkter från förnybar råvara ger den största långsiktiga klimatnyttan. Kortsiktiga bindande mål för ökade kolsänkor kan minska skogens långsiktiga klimatnytta och ge högre kostnader.

Därtill bör medlemsstaternas åtaganden utöver nuvarande regelverk vara indikativa för att säkerställa medlemsländernas möjligheter att utveckla bioekonomin och vara i linje med EU:s klimatlags målsättning om att minska de fossila utsläppen.

Dessutom skapar indikativa mål möjlighet att beakta osäkerhet och variationer samt att relevanta åtgärder inte nödvändigtvis ger effekt redan 2030.

Regeringen anser att sektorns långsiktiga klimatnytta och långa ledtider bättre bör beaktas i förordningens utformning.

Givet de stora osäkerheterna och långa ledtider i sektorn är regeringen kritisk till bindande mål för ökade kolsänkor och dess föreslagna ansvarsfördelning. Lagstiftningen får inte utformas så att ökade kolsänkor i svensk skog kompenseras för lägre ambitioner i andra medlemsländer eller inom andra sektorer.

Vidare anser regeringen att det geopolitiskt osäkra läget ytterligare tydliggör behovet av säkerställd tillgång till förnybar råvara.

Regeringen framhåller att ytterligare analys krävs på medlemsstatsnivå för vilka åtaganden som på ett samhällsekonomiskt effektivt sätt bidrar till klimatneutralitetsmålet 2050.

Regeringen konstaterar därtill att skogspolitiken är nationell kompetens och att utformning av nya förslag måste vara i linje med ett hållbart aktivt skogsbruk. Regeringen anser att det svenska åtagandet ska sänkas till en nivå som möjliggör det som vi nationellt bedömer som en långsiktigt hållbar avverkningsnivå.

Regeringen anser vidare att infångning och permanent lagring av biogen koldioxid ska kunna tillgodoräknas som upptag inom LULUCF. Ekonomiska incitament för bio-CCS fram till 2030 bör inrättas inom EU ETS-systemet.

Regeringen ser betydande risker i att eftersträva klimatneutralitet i en specifik sektor på EU-nivå och framhåller att klimatneutralitetsmål för en utvidgad marksektor ska sättas på nationell nivå inom respektive medlemsstat i stället för på EU-nivå. Om klimatneutralitetsmålet sätts på EU-nivå är regeringen kritisk mot en utvidgad marksektor. En ny sektorsindelning behöver analyseras noga och ska bidra till unionens långsiktiga mål. Regeringen anser därför att vidare analys krävs. Regeringen bedömer därför att en utvidgad marksektor inte bör beslutas i den pågående revideringen av LULUCF-förordningen.

Avslutningsvis har ordförandeskapet något sent cirkulerat ett discussionsunderlag inför mötet som innehåller tre frågor avseende harmonisering av inventeringsmetodik, hänsyn till naturliga störningar samt förslaget att inkludera jordbrukets utsläpp i LULUCF-sektorn.

Utöver vad jag redan har gått igenom kommer vi att förhålla oss till tidigare förankrade ståndpunkter för att besvara dessa frågor.

Anf. 88 JOHN WIDEGREN (M):

Herr ordförande! Jag tackar statssekreteraren för detta.

Vi hade i går en överläggning i utskottet, och ett flertal partier ville ha en förändring av ståndpunkten. Och jag tycker att det är väldigt positivt att regeringen nu har varit samarbetsvillig på ett bra plan, och den ståndpunkt som vi nu har fått till är riktigt bra. Det har svängt upp och ned några gånger fram och tillbaka när vi har jobbat med den. Därför kan vi helt ställa oss bakom den ståndpunkt som finns i dag.

Anf. 89 DANIEL RIAZAT (V):

Vi tycker inte att detta är ett bra ställningstagande från den svenska regeringen. Vi välkomnar den ökade ambitionen för LULUCF-förordningen, och vi delar inte regeringens ståndpunkt att de åtaganden som läggs på Sverige skulle vara för stora. I den omställning som görs behöver alla länder bidra med det som de kan bäst, och Sverige kan och har stora möjligheter att bidra till ett större arbete i denna fråga.

Till skillnad från regeringen är Vänsterpartiet positivt till ett bindande mål för ökade kolsänkor.

När det nu talas om jordbruksaspekten i översynen av LULUCF har tillägg till regeringens ståndpunkt gjorts, vilka Vänsterpartiet motsätter sig. Vi delar inte ståndpunkten att kortsiktiga bindande mål för ökade kolsänkor är kontraproduktivt som klimatåtgärd och att en hög tillväxt skulle vara bästa vägen för klimatet.

Vänsterpartiet vill också se ett aktivt skogsbruk, men det måste ske inom naturens ramar. Vi delar inte regeringens ståndpunkt med de föreslagna ändringarna, att ett ökat skogsbruk med dagens skogsbruksmetoder är en klimatåtgärd.

Vi anser också att regeringen i sin ståndpunkt behöver vara tydligare med att målet är ett hållbart skogsbruk i hela EU inklusive Sverige. Därför vill vi anmäla avvikande ståndpunkt från Vänsterpartiet i enlighet med det som jag har sagt.

Anf. 90 ANNIKA HIRVONEN (MP):

Även vi i Miljöpartiet är starkt kritiska till det som regeringen har föreslagit i den nya ståndpunkten. Jag vill därför hänvisa till vår avvikande mening i miljö- och jordbruksutskottet och därutöver tillägga att jag önskar att vi slutar skämma ut Sverige.

Anf. 91 Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON:

Ordförande! Jag noterade inga frågor i de tre inlägg som gjordes.

Ståndpunkten är reviderad, och jag noterar att det finns både stöd och ogillande för detta. Jag ska dock, som jag gjorde i går, konstatera att de ändringar i sak som Sverige driver och kommer att driva i arbetet med den här förordningen inte påverkas av de justeringar vi har gjort. Det handlar i stället snarare om den argumentation vi för. Men det finns ett brett stöd för de ändringar som regeringen har drivit och kommer att fortsätta att driva i arbetet med LULUCF-förordningen.

Anf. 92 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning, med oliklydande avvikande ståndpunkter från Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Dagordningspunkt 4 är struken. Vi går därmed in på dagordningspunkt 5, Situationen på jordbruksmarknaderna, särskilt efter invasionen av Ukraina. Det är både en informationspunkt och en diskussionspunkt samt en återkommande fråga.

Anf. 93 Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON:

Ordförande! Sedan invasionen av Ukraina har frågan om hur EU kan säkerställa sitt bidrag till livsmedelsförsörjningen i världen varit föremål för många möten, allt från tekniska kommittéer till rådsmöten. Det finns fortfarande utmaningar gällande både tillgång till och höga priser på insatsvaror i form av till exempel foder och gödselmedel.

Regeringen ser positivt på att kommissionen har arbetat snabbt och redan vidtagit en rad åtgärder och gjort undantag för att mildra effekterna

på kort sikt. Vilka åtgärder som vidtagits finns uppräknade i den kommenterade dagordningen, och jag svarar gärna på frågor om dessa.

För att ytterligare stärka EU:s bidrag till livsmedelsförsörjningen kommer regeringen att fortsätta att driva på för att undantaget för träda blir tvåårigt. Det betyder att ett införande av kravet på icke produktiva ytor i den nya CAP:en skulle skjutas upp till 2024.

I dag startar processen för dialogen med kommissionen om godkännande av de nationella strategiska planerna när kommissionen skickar de första observationsbrev till de länder som skickade in sina planer före årsskiftet, vilket Sverige ju gjorde. Regeringen anser att en bibehållen och stärkt livsmedelsförsörjning behöver väga tungt när kommissionen ställer sina krav, och för svensk del handlar det bland annat om att obligatoriska miljökrav ska kunna anpassas till vårt nordliga klimat.

Regeringen anser vidare att kommissionen kontinuerligt har en viktig roll i att övervaka marknaden och att säkerställa fungerande handelsflöden.

I miljö- och jordbruksutskottet i går lyfte Miljöpartiet upp frågan om försörjningsförmåga, och jag vill avslutningsvis betona vikten av att såväl medlemsländer som EU vidtar åtgärder och verkar för en ökad försörjningsförmåga genom att skapa en robust och motståndskraftig livsmedelsförsörjning.

Anf. 94 JOHN WIDEGREN (M):

Ordförande! Jag tackar statssekreteraren.

Detta är väl egentligen ett inlägg som kan passa in under både dagordningspunkt 5 och punkt 6, men jag vill ändå föra ett resonemang och göra ett medskick till regeringen i det här läget.

Vi nås just nu av signaler från olika håll i världen om vad som håller på att hända med livsmedelsproduktionen. Vi fick senast i dag på morgonen nyheter om att 40 procent av Ukrainas åkerjord är obrukbar i nuläget, och vi vet vilka volymer Ukraina står för när det kommer till livsmedelsproduktionen. Vi har också fått signaler under morgonen om den stora svältkatastrof som är på väg på Afrikas horn. Vi vet att vissa delar av världen riskerar låga skördar under året. Det finns alltså många signaler som pekar på den perfekta storm jag lite grann har varnat för när det kommer till världens livsmedelsproduktion och livsmedelsförsörjning.

Då är det otroligt viktigt att vi på europeisk nivå inte minskar vår livsmedelsproduktion – men de signalerna får vi ju. Det räckte att läsa jordbrukspress i Sverige under gårdagen; vi ser producenter som halverar sin produktion. Man drar ned på gödselmängder, vilket innebär att vi kommer att få mindre skördar. Man plockar inte in djur i stallar och fyller inte upp i svinstallar och fjäderfästallar. Det som händer i Sverige och förmodligen även på europeisk nivå är alltså att produktionen snarare minskar.

Det är klart att Europa kan klara en minskad livsmedelsproduktion, för Europa är förhållandevis rikt jämfört med övriga världen. Det innebär rent krasst att Europa i det här läget kan köpa andra världsdelars livsmedel och orsaka svält, på grund av att vi inte visar beslutsamhet i våra egna politiska beslut för att bibehålla livsmedelsproduktionen på europeisk mark.

Därför vill jag skicka signalen till regeringen att visa beslutsamhet i dessa förhandlingar och diskussioner på EU-nivå. Var öppen för nya förslag som kommer när det gäller statsstödsregler och gruppundantaget! Ta bort eventuella saker som kan minska eller hålla tillbaka produktionen, och var spelbara och drivande i hela den här frågan! Det som nu har börjat ske, det vill säga att produktionen minskar, får nämligen inte fortsätta. Har vi fått en minskad produktionen tar det lång tid att vända den igen.

Nu är alltså tid för att visa beslutsamhet i hela EU, och Sverige kan vara ledande i den debatten.

Anf. 95 DANIEL RIAZAT (V):

Det blir inte lätt att säga något efter detta socialistiska anförande från John Widegren! Från Vänsterpartiets sida uppskattar vi det.

Jag vill egentligen bara säga att jag håller med om det John Widegren sa helt och hållet samt att Vänsterpartiet – och detta kanske Moderaterna å andra sidan inte kommer att hålla med *mig* om – inte delar regeringens ståndpunkt om att marknadsanpassningen av den gemensamma jordbrukspolitiken har varit ändamålsenlig för att trygga livsmedelsförsörjningen. Oavsett om man står till höger eller vänster tänker jag att man borde se att vi kommer att hamna i den situation vi i dag är i om staterna abdikerar i den här frågan och låter marknaden sköta detta.

Det marknadsexperiment som har genomförts har i både Sverige och EU pågått under ungefär 30 år och gjort oss väldigt sårbara. Vad vi ser framför oss är hur marknaden har tvingat jordbrukare att ingå i allt större enheter och tvingat undan små och medelstora aktörer. Det har minskat vår självförsörjning och gjort oss mer sårbara inför internationella kriser, såsom den vi i dag befinner oss i.

De åtgärder som nu vidtas gällande jordbruket för att avvärja den kris som har uppstått som ett resultat av till exempel kriget i Ukraina måste även vara sådana att de bidrar till minskad klimatpåverkan, en minskad kris för den biologiska mångfalden och ökad självförsörjning. Vi menar att det hänger ihop med det som John Widegren tog upp, det vill säga att vi måste ta ett mycket större ansvar för att vi inte ska få en minskad livsmedelsförsörjning i Europa. Det kommer nämligen att leda till just det som anfördes om att vi kommer att köpa upp livsmedel från övriga kontinenter och länder och orsaka svält.

Jag vill anmäla avvikande ståndpunkt från Vänsterpartiet med anledning av det jag har sagt.

Anf. 96 MALIN BJÖRK (C):

Centerpartiet ser med stor oro på situationen för många animalieproducenter i Sverige. Ökade priser på foder gör att produktionen av bland annat gris, fjäderfä och nötkött riskerar att minska markant det närmaste året. Vi välkomnar att kommissionen öppnar upp för tillfälliga undantag från statsstödsreglerna men kan samtidigt konstatera att det behövs än mer kraftfulla åtgärder om inte betydande delar av svensk livsmedelsproduktion ska slås ut. Det gäller inte minst krisstöd för att kompensera kostnadsökningarna.

En viktig del i detta är att möjliggöra gruppundantag från statsstödsregelverket, och vi vidhåller därför den ståndpunkt vi anmält i utskottet.

Anf. 97 ANNIKA HIRVONEN (MP):

Ordförande! Inledningsvis vill jag bara kolla en sak med statssekreteraren. Jag lyssnade noga men uppfattade ändå inte – rätta mig om jag har fel – att regeringen i sin ståndpunkt arbetade in frågan om ökad självförsörjningsförmåga för att skapa robusthet och resiliens i livsmedelsförsörjningen. Det fanns en del andra resonemang, men jag ville kolla om jag missat detta. Annars vill vi ha med det i vår avvikande ståndpunkt.

I vår avvikande ståndpunkt vill vi också trycka på att de åtgärder som vidtas behöver utvärderas så att de även bidrar till hållbarhetsomställningen och minskar riskerna för att klimatkrisen och naturkrisen förvärras.

Jag och Miljöpartiet instämmer även i det som Vänsterpartiet sa. Det är uppenbart att den gemensamma jordbrukspolitikens marknadsorientering inte har varit ändamålsenlig när det gäller att trygga livsmedelsförsörjningen när det är kris. Det har vi sett vid tidigare kriser, och vi ser det nu. Där delar vi alltså inte regeringens ståndpunkt. Vi måste i stället ha en långsiktigt hållbar jordbrukspolitik som är resilient och klarar av störningar.

Anf. 98 MARIA NILSSON (L):

Ordförande! Jag instämmer i mycket av det John Widegren framhöll, men jag vill be om några förtydliganden eller kommentarer.

Detta är någonstans tredelat. Det handlar om att säkra livsmedelsförsörjningen i Ukraina; vi vet att 40 procent av den riskerar att falla bort givet situationen. Det handlar också om Europa, givet Ukrainas stora export, men även om tredjeland – inte minst i Afrika. Vi har noterat flera åtgärder och förslag för att stärka livsmedelsförsörjningen i Europa, men finns det några fler aspekter när det gäller kunna stödja Ukraina – liksom tredjeland – i det läge man befinner sig i?

Jag skulle också vilja framhålla att det finns en geopolitisk aspekt i detta eftersom Ryssland är ett stort exportland. Vi såg vid FN:s omröstning om fördömandet av det ryska kriget i Ukraina att ganska många av de länder som avstod var länder i Afrika. För många av dessa handlar det om att de har en stark relation med just Ryssland i fråga om vapenexport men också i fråga om andra exportmarknader, inte minst jordbruksprodukter. Detta har alltså en geopolitisk betydelse, och EU behöver formulera ett geopolitiskt svar på den problematiken.

Anf. 99 Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON:

Ordförande! Jag tackar för kommentarerna och frågorna.

Jag ska börja med att kommentera risken för minskad produktion. Vi ser den risken, och det finns en god och aktiv diskussion vilka åtgärder som är lämpliga för att mildra och motverka den, såväl i Sveriges riksdag som på EU-nivå. Sverige kommer att fortsätta ha en aktiv och drivande roll i dessa diskussioner, och jag tror att det John Widegren konstaterar är helt riktigt: Det behövs åtgärder här och nu, och det behövs även åtgärder på lång sikt för att vi i Sverige ska möta de mål vi har i livsmedelsstrategin om ökad produktion av livsmedel.

Detta är alltså ett arbete som behöver fortgå parallellt med att vi vidtar kortsiktiga åtgärder för att mildra de kostnadsökningar som sker här och

nu. Det är inte ett arbete som kan bedrivas enbart i Sverige, utan det är något vi behöver göra i EU och även globalt.

Det hänger väl också ihop med kommentarerna från Liberalerna. Det pågår ett EU-koordinerat arbete för att stötta Ukraina och Ukrainas livsmedelsförsörjning. Det är också viktigt att fortsätta vara aktiv globalt, inte minst inom ramen för FAO och andra biståndsinstrument.

Jag noterar vad som sagts om att åtgärder som vidtas behöver hänga ihop med klimatomställningen. Jag instämmer i det. Ju fortare vi kommer bort från fossilberoendet, desto snabbare minskar riskerna för sektorn, och resiliensen ökar.

Centerpartiet hade en fråga om statsstödsregelverket, som togs upp i miljö- och jordbruksutskottet i går. Inför att kommissionen skulle lägga fram förslag om undantag från statsstödsregelverket föreslog regeringen och drev också på för att ett förslag om ett tillfälligt regelverk i likhet med gruppundantaget för jordbruk skulle kunna vara en modell i enlighet med Centerns avvikande mening.

Som vi vet valde kommissionen i förra veckan att fatta beslut om att införa det tillfälliga ramverket för statsstöd, som ger möjlighet att kompensera jordbrukare med upp till 35 000 euro för merkostnader som uppkommit med anledning av kriget i Ukraina. Som jag redogjorde för i miljö- och jordbruksutskottet kan dessa 35 000 euro kombineras med stöd av mindre betydelse – de minimis-regelverket – där det föreligger ett tak på 20 000 euro. Det blir alltså 35 000 plus 20 000, och jag ser inte att det nu är aktuellt eller möjligt att agera för att få till stånd en ändring av detta regelverk. Vårt fokus just nu är att så snabbt som möjligt analysera vilka möjligheter detta ger.

Jag uppfattade en fråga från Miljöpartiet om huruvida vi hade arbetat in försörjningsförmåga. Jag utgår från att det är det talade ordet som gäller. I avslutningen på mitt anförande talade jag om att betona vikten av att såväl medlemsländer som EU vidtar åtgärder och verkar för en ökad försörjningsförmåga genom att skapa en robust och motståndskraftig livsmedelsförsörjning. Det är detta som gäller.

Anf. 100 ANNIKA HIRVONEN (MP):

Ibland är det svårt att uppfatta allt som sägs. Jag uppskattar att regeringen har arbetat in frågan om försörjningsförmågan.

Jag noterar att regeringen delar uppfattningen att åtgärderna måste bidra till att minska klimatkrisen. Därmed kvarstår för den avvikande meningen frågan om att åtgärderna också måste minska riskerna för naturkrisen, alltså krisen för den biologiska mångfalden, samt kritiken mot inställningen att marknadsorienteringen av den gemensamma jordbrukspolitiken skulle vara ändamålsenlig för att trygga livsmedelsförsörjningen.

Anf. 101 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar den förändrade avvikande ståndpunkten.

Anf. 102 JOHN WIDEGREN (M):

Ordförande! Jag vet inte om jag har missuppfattat, men min bild är att regeringen skulle vara flexibel även i fortsättningen och jobba för större möjligheter att öka statsstödsreglerna och även, som Centern säger, lyfta

in diskussionen om gruppundantaget. Jag tror att detta är absolut nödvändigt.

I utskottet i går lyfte jag upp exemplet med en jordbrukare som jag träffade och som har ett stort jordbruk med många olika produktionstyper. Han har kostnadsökningar på 25 miljoner det här året. Statsstödsreglerna räcker inte till på långa vägar för att kompensera i ett sådant läge.

För små och medelstora företagare kan 55 000 euro absolut betyda mycket, men för de riktigt stora producenterna betyder det inte särskilt mycket. Oavsett om man gillar stora jordbruk eller inte ska man veta att det är de stora producenterna som producerar merparten av livsmedlen. Ett enkelt exempel är att mjölkgårdar med över 100 kor står för över 66 procent av den invägda mjölken i Sverige. De stora producenterna betyder mycket, och om de börjar växla ned ligger vi riktigt illa till.

Om regeringen menar att man inte tänker jobba för gruppundantaget eller en eventuell höjning i statsstödsreglerna ansluter vi oss till Centern, men vi får höra vad statssekreteraren säger.

Anf. 103 Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON:

Ordförande! Jag tackar för kommentarerna.

Som jag sa under den förra fråge- och svarsrundan gör vi nu en tydlig bedömning – det ska jag vara ärlig med. Det är helt relevanta punkter som både Centerpartiet och Moderaterna för fram. Vi ska fortsätta att vara aktiva och flexibla när det gäller vilka lösningar som tillkommer på EU-nivå, och vi öppnar för stöd nationellt. Just frågan om att justera statsstödsregelverket nu, en vecka efter att kommissionen har landat i det tillfälliga regelverket, ser vi inte som en fråga som är aktuell för förhandling i nästa vecka.

Som jag sa var detta, i likhet med vad Centern nu föreslår, något som vi drev i de diskussioner som landade i det tillfälliga regelverk som beslutades i förra veckan, med ett tak på 35 000 euro. Vid sidan av det har vi också EU:s krisreserv och de minimis-regelverket, med ett tak på 20 000. Om man lägger ihop 20 000 och 35 000 euro innebär det en gräns på över en halv miljon per företag som är möjlig i dag. Så det är väl både och.

Vi kommer att fortsätta att vara aktiva och inte utesluta nya åtgärder på EU-nivå. Vi ser det dock inte som aktuellt eller möjligt att nu på kort sikt återigen börja öppna statsstödsregelverket, utan där har kommissionen kommit med ett tydligt besked alldeles nyligen. Det analyserar vi nu för att se vilka möjligheter det ger Sverige.

Anf. 104 JOHN WIDEGREN (M):

Ordförande! Jag tackar för klargörandet från statssekreteraren.

Vi menar att situationen förändras fort varje dag, och vi väljer därför att ansluta oss till Centerns avvikande ståndpunkt gällande gruppundantaget och statsstödsreglerna.

Anf. 105 MARTIN KINNUNEN (SD):

SD ansluter sig också till den avvikande ståndpunkten.

2021/22:34

1 april

Anf. 106 HAMPUS HAGMAN (KD):
Det gäller Kristdemokraterna också. Vi ansluter oss till den avvikande
ståndpunkten.

Anf. 107 ORDFÖRANDEN:
Då kan jag inte annat än konstatera att det finns en majoritet som ställer
sig bakom Centerpartiets avvikande ståndpunkt avseende punkten om
statsstödsreglerna.

I övrigt konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade
inriktning. Vi noterar och tackar för informationen.

Sedan finns det oliklydande avvikande ståndpunkter anmällda från
Centerpartiet, Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Miljöpartiet instämmer
delvis i Vänsterpartiets avvikande ståndpunkt, och ett antal tidigare
nämnda partier instämmer i Centerpartiets avvikande ståndpunkt.

Vi går över till dagordningspunkt 6, Meddelande från kommissionen
om att säkra livsmedelstryggheten och öka livsmedelssystemens resiliens.
Det är en informations- och diskussionspunkt.

Anf. 108 Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON:
Ordförande! Vid rådsmötet kommer EU-kommissionen att presentera
sitt meddelande, som handlar om hur livsmedelsförsörjningen kan
säkerställas och livsmedelssystemens motståndskraft stärkas.

Meddelandet publicerades den 23 mars och inleds med en kort
beskrivning av hur Rysslands invasion av Ukraina påverkar
jordbruksmarknaderna. Meddelandet berör frågor som den globala
livsmedelsförsörjningen, EU:s livsmedelsförsörjning och hur man kan
säkerställa livsmedelssystemets motståndskraft och
återhämningsförmåga.

Den ryska invasionen av Ukraina skapar en mycket utmanande situa-
tion för livsmedelsförsörjningen i Ukraina men också globalt, både genom
det förväntade minskade utbudet av spannmål och insatsvaror och genom
de kraftiga prisökningarna. Meddelandet belyser vikten av livsmedels-
bistånd till Ukraina och samarbete med FAO för att främja produktionen i
landet under 2022.

Vad gäller livsmedelsförsörjningen i EU understryker kommissionen
att det inte föreligger någon risk för livsmedelstillgången i EU men
framhåller att låginkomsttagare bedöms få ökade svårigheter. För att
hantera detta lyfter kommissionen fram den nyligen inrättade
beredskapsmekanismen, som ska arbeta för att identifiera och hantera
brister gällande livsmedelstillgång och livsmedelsförsörjning samt göra
EU bättre rustat att hantera framtida kriser. Kommissionen betonar även
vikten av en fungerande inre marknad.

Kommissionen anser också att det är angeläget att stabilisera
jordbruksmarknaden och stötta jordbruket för att anpassa sig till en ny
situation och hänvisar till ett antal åtgärder som redan tidigare har vidtagits
eller aviserats vad gäller situationen på jordbruksmarknaden.

Regeringen välkomnar kommissionens meddelande, som lyfter fram
flera viktiga aspekter kopplade till livsmedelsförsörjning och
livsmedelssystemens motståndskraft. Regeringen anser att en fungerande
handel, ett effektivt bistånd som långsiktigt främjar hållbar
livsmedelsförsörjning och hållbara livsmedelssystem, behovsstyrda

humanitära insatser och det multilaterala samarbetet, bland annat genom FAO, är viktiga och centrala aspekter för att hantera utmaningarna på global nivå.

Det är positivt att meddelandet belyser den strategiska frågan om hållbarhet och den fortsatta omställningen mot hållbara livsmedelssystem som ett led i att få ökad motståndskraft. Regeringen vill särskilt framhålla vikten av en långsiktigt ökad hållbar produktion av bioenergi, livsmedel och fossilfria material från såväl jord- som skogsbruket.

Att stärka produktionen i EU har stor betydelse för vår försörjningsförmåga. Regeringen efterfrågar samtidigt fortsatta analyser av påverkan på livsmedelsförsörjningen på kort och lång sikt från de insatser som anges och planeras i samband med genomförandet av den gröna given.

Jag vill avslutningsvis understryka att regeringen kommer att fortsätta att driva på aktivt för att åtgärder vidtas som är effektiva och ändamålsenliga och som kan stärka vår försörjningsförmåga och öka motståndskraften i våra livsmedelssystem.

Anf. 109 DANIEL RIAZAT (V):

Vi står bakom den ståndpunkt som anmälts, även om vi har vissa mindre synpunkter. Jag vill göra ett medskick i enlighet med det som jag sa under den förra punkten gällande marknadsanpassningen av den gemensamma jordbrukspolitiken, som påverkar livsmedelsförsörjningen på ett negativt sätt. Jag vill bara få det sagt att jag tycker att det är viktigt att ha med sig den aspekten även i denna diskussion.

Anf. 110 MARTIN KINNUNEN (SD):

Ordförande! Det är sällan Sverigedemokraterna blir exalterade över uppmaningar från kommissionen, men i det här fallet tycker vi att kommissionen kommer med väldigt bra uppmuntran till medlemsländerna att sänka kraven på inblandning av biobränslen i drivmedel för att minska trycket på foder- och livsmedelspriserna.

Vi har, som tidigare ledamöter redogjort för, ett slags perfekt storm, och vi hade redan före kriget ett läge med höjda priser på insatsvaror och sådant. Det leder till höga priser på bränsle, och det leder till minskad livsmedelsproduktion. Om man kan minska trycket genom att minska inblandningen får vi en överföring till livsmedelsproduktionen, men vi i Sverige kan också dra nytta av sänkta drivmedelspriser, vilket motverkar alla de andra effekterna. Sedan ska vi inte ha någon planekonomisk modell där vi tvingar jordbrukare att producera till vissa marknader eller så, men vi tycker att uppmaningen är bra.

Vi anmälde en avvikande ståndpunkt i miljö- och jordbruksutskottet i går. Vi tycker att regeringen ska välkomna uppmaningen, vilket – om man överför det till praktisk politik – skulle innebära en minskad reduktionsplikt i Sverige.

Anf. 111 JOHN WIDEGREN (M):

Ordförande! Jag uppskattar den lilla extra skärpning som lades till på slutet i den muntliga ståndpunkten från statssekreteraren. Jag vill bara göra ett medskick. När det gäller denna punkt tycker jag att regeringen ska lägga extra kraft på EU:s försörjning av insatsmedel, växtnäring,

2021/22:34

1 april

växtskydd och fodermedel till EU:s jordbruk. Det gäller kanske framför allt 2023. Det kommer nog att ordna sig med 2022, men 2023 är den stora farhågan här. Regeringen bör lägga extra tryck i den frågan.

Anf. 112 ANNIKA HIRVONEN (MP):

Jag instämmer återigen i fråga om de svagheter som marknadsstyrningen av jordbrukspolitiken uppenbarligen har. Jag är där enig med Vänsterpartiet.

Jag vill även lyfta fram vikten av att de åtgärder som genomförs – jag uppfattade ändå att regeringens ståndpunkt var i linje med detta – också är lösningar på klimatkrisen och naturkrisen.

Anf. 113 Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON:

Tack för kommentarerna! Jag uppfattade inga direkta frågor till mig i den här rundan. Ni får påminna mig om jag har missat någon sådan.

(ORDFÖRANDEN: Det var hittills bara medskick som vi har noterat.

Vad bra! Jag har noterat dessa, såklart, inklusive Moderaternas uppskattning av skärpningen i slutet av det jag sa. Jag tror också att det är klokt, precis som John Widegren säger, att lägga mycket kraft och energi på försörjningen av insatsvaror – kanske då inte framför allt i år utan 2023 och framåt. Det är också något vi avser att göra.

Anf. 114 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar och tackar för informationen och konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med en avvikande ståndpunkt anmäld från Sverigedemokraterna.

Då går vi in på dagordningspunkt 7, Övriga frågor. Här finns det en punkt 7 a, Aktuella lagstiftningsförslag, där det står: Information, men Sverige väntas framföra nedan ståndpunkt.

Förslaget ligger på bordet och är presenterat. Är det någonting här som statssekreteraren önskar kommentera?

Anf. 115 Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON:

Nej. Jag är däremot såklart beredd att svara på frågor angående de övriga frågorna.

Anf. 116 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag först att vi tackar för och noterar informationen. Sedan konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning när det gäller dagordningspunkt 7 a, det vill säga förordningen om geografiska beteckningar.

Med dessa ord, statssekreteraren, önskar vi lycka till vid kommande rådsmöte. Vi tackar för närvaron vid dagens EU-nämndssammanträde och tillönskar statssekreteraren med medarbetare en solig och förhoppningsvis trevlig helg. Tack för i dag!

Anf. 117 Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON:

Tack för det, och detsamma till er!

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor

.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 4 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S).....	2
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 6 HELENA BOUVENG (M).....	3
Anf. 7 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 8 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S).....	4
Anf. 9 HELENA BOUVENG (M).....	4
Anf. 10 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S).....	5
Anf. 11 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 12 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S).....	5
Anf. 13 JESSIKA ROSWALL (M).....	7
Anf. 14 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 15 HAMPUS HAGMAN (KD).....	7
Anf. 16 CHARLOTTE QUENSEL (SD).....	8
Anf. 17 MARTIN MARMGREN (MP).....	8
Anf. 18 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S).....	8
Anf. 19 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 20 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S).....	9
Anf. 21 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 22 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S).....	10
Anf. 23 JESSIKA ROSWALL (M).....	11
Anf. 24 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S).....	11
Anf. 25 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 26 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S).....	11
Anf. 27 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 28 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S).....	12

§ 2 Utbildning, ungdom, kultur och idrott

.....	13
Anf. 29 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 30 Utbildningsminister ANNA EKSTRÖM (S).....	13
Anf. 31 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 32 Utbildningsminister ANNA EKSTRÖM (S).....	13
Anf. 33 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 34 Utbildningsminister ANNA EKSTRÖM (S).....	13
Anf. 35 ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 36 Utbildningsminister ANNA EKSTRÖM (S).....	14
Anf. 37 ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 38 Utbildningsminister ANNA EKSTRÖM (S).....	14
Anf. 39 ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 40 Utbildningsminister ANNA EKSTRÖM (S).....	15
Anf. 41 ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 42 Utbildningsminister ANNA EKSTRÖM (S).....	15

§ 3 Utbildning, ungdom, kultur och idrott Statsrådet Anders

Ygeman	16
--------------	----

Anf. 43	ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 44	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	16
Anf. 45	ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 46	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	17
Anf. 47	HAMPUS HAGMAN (KD).....	17
Anf. 48	MARIA NILSSON (L).....	18
Anf. 49	DANIEL RIAZAT (V).....	18
Anf. 50	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	18
Anf. 51	ORDFÖRANDEN.....	19
Anf. 52	DANIEL RIAZAT (V).....	19
Anf. 53	MARIA NILSSON (L).....	20
Anf. 54	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	20
Anf. 55	ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 56	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	20
Anf. 57	ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 58	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	20
§ 4 Utbildning, ungdom, kultur och idrott		21
.....		21
Anf. 59	ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 60	Kulturminister JEANETTE GUSTAFSDOTTER (S).....	21
Anf. 61	ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 62	Kulturminister JEANETTE GUSTAFSDOTTER (S).....	21
Anf. 63	JONAS ANDERSSON i Lingham (SD)	21
Anf. 64	ORDFÖRANDEN.....	22
Anf. 65	Kulturminister JEANETTE GUSTAFSDOTTER (S).....	22
Anf. 66	JONAS ANDERSSON i Lingham (SD)	22
Anf. 67	ORDFÖRANDEN.....	22
Anf. 68	Kulturminister JEANETTE GUSTAFSDOTTER (S).....	22
Anf. 69	ORDFÖRANDEN.....	23
Anf. 70	Kulturminister JEANETTE GUSTAFSDOTTER (S).....	23
Anf. 71	ORDFÖRANDEN.....	23
Anf. 72	Kulturminister JEANETTE GUSTAFSDOTTER (S).....	24
Anf. 73	JONAS ANDERSSON i Lingham (SD)	24
Anf. 74	LOTTA OLSSON (M).....	24
Anf. 75	Kulturminister JEANETTE GUSTAFSDOTTER (S).....	24
Anf. 76	ORDFÖRANDEN.....	24
Anf. 77	Kulturminister JEANETTE GUSTAFSDOTTER (S).....	25
Anf. 78	DANIEL RIAZAT (V).....	25
Anf. 79	Kulturminister JEANETTE GUSTAFSDOTTER (S).....	25
Anf. 80	ORDFÖRANDEN.....	26
Anf. 81	Kulturminister JEANETTE GUSTAFSDOTTER (S).....	26

Anf. 82 ORDFÖRANDEN.....	26	2021/22:34
Anf. 83 Kulturminister JEANETTE GUSTAFSDOTTER (S).....	26	1 april

§ 5 Jordbruks- och fiskefrågor

.....	27
Anf. 84 ORDFÖRANDEN.....	27
Anf. 85 Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON.....	27
Anf. 86 ORDFÖRANDEN.....	27
Anf. 87 Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON.....	27
Anf. 88 JOHN WIDEGREN (M).....	28
Anf. 89 DANIEL RIAZAT (V).....	28
Anf. 90 ANNIKA HIRVONEN (MP).....	29
Anf. 91 Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON.....	29
Anf. 92 ORDFÖRANDEN.....	29
Anf. 93 Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON.....	29
Anf. 94 JOHN WIDEGREN (M).....	30
Anf. 95 DANIEL RIAZAT (V).....	31
Anf. 96 MALIN BJÖRK (C).....	31
Anf. 97 ANNIKA HIRVONEN (MP).....	31
Anf. 98 MARIA NILSSON (L).....	32
Anf. 99 Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON.....	32
Anf. 100 ANNIKA HIRVONEN (MP).....	33
Anf. 101 ORDFÖRANDEN.....	33
Anf. 102 JOHN WIDEGREN (M).....	33
Anf. 103 Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON.....	34
Anf. 104 JOHN WIDEGREN (M).....	34
Anf. 105 MARTIN KINNUNEN (SD).....	34
Anf. 106 HAMPUS HAGMAN (KD).....	34
Anf. 107 ORDFÖRANDEN.....	34
Anf. 108 Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON.....	35
Anf. 109 DANIEL RIAZAT (V).....	36
Anf. 110 MARTIN KINNUNEN (SD).....	36
Anf. 111 JOHN WIDEGREN (M).....	36
Anf. 112 ANNIKA HIRVONEN (MP).....	36
Anf. 113 Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON.....	37
Anf. 114 ORDFÖRANDEN.....	37
Anf. 115 Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON.....	37
Anf. 116 ORDFÖRANDEN.....	37
Anf. 117 Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON.....	37